

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2145
2,90€ | 1 NOVEMBRE 2020

Agustí Codinach

P 3, 8-11, 16-20 i 24-27

Joan Roig, jove beat

La celebració coincideix amb el desè aniversari
de la dedicació de la Sagrada Família

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Ruth Travel

INFORMACIÓ I RESERVES:

Tel. 93 4673244

info@ruthtravel.es / www.ruthtravel.es

DEL 3 AL 7 DE DESEMBRE

LLUMS DE NADAL AL PIEMONT (Avió)

DEL 5 AL 8 DE DESEMBRE

LLUMS DE NADAL A BORDEUS (Autocar)

DE L'11 AL 14 DE DESEMBRE

PESSEBRES DE PRAGA (Avió)

FEBRER 2021

PELEGRINATGE A ROMA. AUDIÈNCIA PAPAL

MARÇ 2021

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

MARÇ 2021

PELEGRINATGE A L'ÚMBRIA "EL CAMÍ DE SANT FRANCESC"

NOTA: Tot el contingut dels nostres viatges ha estat adaptat i actualitzat, seguint els protocols establerts contra el COVID-19, per tal d'oferir als nostres viatgers la màxima seguretat.

Ara, més que mai, cal viatjar amb bona companyia i amb els millors professionals. Club + Amics i Ruth Travel continuem al teu costat.

Benaurat enmig de benaurats

La beatificació a la Sagrada Família del jove Joan Roig Diggle (Barcelona, 1917 - Santa Coloma de Gramenet, Barcelonès, 1936), és un estímul valuós per a l'Església barcelonina i catalana. A l'arxidiòcesi de Barcelona és l'acte central del Pla Pastoral Diocesà, dedicat aquest curs als joves. En aquest número li dediquem el Primer Pla i publiquem un extracte de la carta pastoral del cardenal Joan Josep Omella «*Déu és amb mi!*» *Joan Roig i Diggle, Apòstol dels joves i màrtir*. L'arquebisbe de Barcelona sosté que «el Bé suprem és la presència de Déu i del Crist en el cor d'aquell jove atleta que seguirà el camí de la creu de Jesús fins al final, fins al punt de donar la vida».

Estem acostumats a veure cada sant en la seva peanya, però la santedat té també una dimensió comunitària i la Federació de Joves Cristians de Catalunya (FJCC) fou planter de sants, és a dir, de testimonis que assoleixen la plenitud de l'Amor. El 2001 fou beatificat Francesc Castelló (Alacant, 1914 - Lleida, 1936) químic i també fejocista. El 29 de setembre del 1936 havia estat jutjat i condemnat a mort pel Tribunal Popular de Lleida i executat la mateixa nit. El cardenal Omella compara Joan Roig amb Francesc Castelló quan afirma que tots dos davant del martiri mostraren «una serenor i una enteresa fora del comú».

Joan Roig formava part del grup d'avantguardistes de la FJCC al Masnou, que agrupava infants i adolescents d'entre 10 i 14 anys. El director espiritual de Joan era Mn. Pere Llumà Viladrich (La Nou de Berguedà, 1899 - Barcelona, 1981), un dels consiliaris més actius de la FJCC que tenia confiada la demarcació del Maresme, on militava Roig. Mossèn Llumà va declarar sobre l'avui nou beat: «La màxima il·lusió de la seva vida era poder donar compliment a aquella veu divina que el cridava, com una llengua de llum, al sacerdoci.» Joan Roig hauria seguit així les passes del beat Pere Tarrés (1905-1950), metge primer i, després, sacerdot, i també figura estel·lar de la FJCC.

Quan va esclatar la guerra civil, Mn. Pere va participar en la xarxa de l'Església clandestina i arribà a fer recessos a joves i a confessar al metro. L'11 de setembre del 1936, Mn. Llumà confià l'eucaristia a Joan perquè pogués portar la comunió a alguns veïns del Masnou i «pel que pugui passar». Aquella mateixa nit, el jove fou detingut i assassinat. Abans s'havia alimentat del Cos de Crist, que li donà força per perdonar els seus botxins i afrontar amb fermesa el martiri. Les últimes paraules adreçades a la seva mare, d'origen anglès, són «*God is with me!*» (Déu és amb mi!). Les va dir amb un somriure als llavis.

La beatificació de Joan Roig Diggle es retransmetrà el dissabte 7 de novembre a les 11 h en directe pel web de Ràdio Estel i a les 19.15 h en diferit per la mateixa emissora

Contingut

- 03**
Editorial
- 05**
La setmana
- 06**
Opinió
- 08**
En primer pla
- 13**
Vida eclesial
- 22**
Opinió
- 24**
Reportatge
- 28**
Carta dominical
- 30**
Bíblia
- 32**
Litúrgia
- 34**
Espai lectors
- 36**
Societat
- 38**
Cultura
- 46**
Agenda
- 47**
Des del carrer

Ana Almarza, directora de Projecte Esperança

PÀGINA 21-22

39
Nova edició del Cicle d'Orgue
de la catedral de Barcelona

Pal·liar la soledat en les persones grans

PÀGINA 36-37

Ignasi Vila, in memoriam

PÀGINA 40

47
Ignasi Díaz, president del sindicat
PREC

La setmana en tuits

CARD. JUAN JOSÉ OMELLA
@OMELLACARDENAL

President de la Conferència Episcopal Espanyola

Coincidint amb el Dia Mundial contra el Càncer de Mama, vull recordar totes les dones que han passat o estan passant per un tràngol tan difícil. Preguem al Senyor perquè il·lumini els metges i mantingui sempre viva l'esperança

JAMES MARTIN, SJ
@JAMESMARTINSJ

Editor d'«America Magazine»

Què ho fa, que el comentari del papa Francesc donant suport a les unions civils homosexuals sigui tan transcendental avui? En primer lloc, ho diu com a Papa, no com a arquebisbe de Buenos Aires. En segon lloc, dona clarament suport a les unions civils, no únicament les tolera. En tercer lloc, ho diu a càmera, no en privat. Històric

JAMES MARTIN, SJ
@JAMESMARTINSJ

Rector de Santa Maria i Sagrada Família d'Igualada

L'església, lloc segur. M'he entretingut a mirar-ho, des del maig hi ha zero rebrots relacionats amb el culte catòlic en el conjunt d'Espanya. Això sí, cal continuar amb les mesures: distància de seguretat, desinfecció diària, mascaretes, gel hidroalcohòlic a l'entrada i la sortida

JAMES MARTIN, SJ
@JAMESMARTINSJ

Claretia prevere

Una altra de les lliçons de la pandèmia: adonar-nos del que ens costa el sacrifici i la renúncia en bé propi i del conjunt de la societat. Ni l'enorme patiment dels infectats i del personal sanitari ens motiven prou per deixar de tenir certs «plaers»

Zoom

EDUARD BRUFAU

El 18 d'octubre passat dues esglésies de Santiago de Xile van ser consumides pel foc. L'incendi el van provocar alguns dels participants a una manifestació que commemorava les protestes socials contra el govern d'ara fa un any, en què van morir una trentena de persones. Els bisbes xilens ja han lamentat i condemnat els fets, i les conferències episcopals d'arreu del món s'han solidaritzat amb els catòlics del país latinoamericà.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Beatificació

El jove màrtir Joan Roig Diggle serà beatificat el dissabte 7 de novembre a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona, en una celebració a les 11 i coincidint amb el desè aniversari de la dedicació del temple. Oferirem en directe aquest gran esdeveniment, a través de www.radioestel.cat i, a les 19.15, per les freqüències habituals dins l'horari de la missa diària. Una recent carta del cardenal Joan Josep Omella, coincidint amb l'inici de l'actual curs, presenta el nou beat com un exemple per als nois i noies d'avui. Joan Roig va morir el 1936 als 19 anys per odi a la fe i en el context de la persecució religiosa.

Josep Otón animava el 19 d'octubre, en una entrevista al programa *El Mirador de l'actualitat*, a «connectar des de l'evangeli amb les necessitats de tothom» des de l'impuls de la trobada dels joves d'avui amb Déu. El catedràtic d'Història és autor del llibre *Tabor* (Claret, 2020), pensat per enfortir la pastoral juvenil. Es presentarà el 4 de novembre a les 19 h a l'església de Santa Anna de Barcelona amb la presència del bisbe Toni Vadell, autor del pròleg.

L'efemèride de la setmana

7 de novembre del 2010: Benet XVI beneeix el temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona i li concedeix la consideració de basílica menor.

MIRADA AL MÓN

Elogi del silenci

Últimament s'ha posat de moda parlar del silenci (encara que sembli una contradicció). Fins i tot s'han publicat una *Biografia del silenci* i una *Història del silenci* (aquesta darrera del conegut historiador francès Alain Corbin). Em pregunto si aquest interès no indica precisament que en els nostres dies el silenci es troba a faltar més que mai.

Vivim en una societat del soroll, que sembla defugir el silenci, per

Creiem en un Déu que es manifesta en fets i paraules, i la seva comunicació demana el silenci per ser descoberta i acollida

ALFONS GEA ROMERO

Rector de Sant Vicenç de Jonqueres (Sabadell) i especialista d'atenció al dol

La modalitat *low cost* també ha arribat al món funerari. Ara és possible contractar per internet un enterrament o una incineració el màxim de reduït econòmicament contractant-ne els serveis mínims. Primer es va treure el difunt i l'enterrament de la parròquia i del veïnat, per anar a la comoditat del tanatori, i ara que la mort va passant a l'anonimat, fins i tot desapareix del tanatori ja que cada vegada és més freqüent no fer cerimònia de comiat ni sala de vetlla.

En el tema Covid s'han donat unes restriccions tant de ritual de comiat com d'acompanyament al difunt que han convertit l'enterrament en un fet anònim. Són poques les famílies que amb posterioritat han organitzat una missa funeral o un altre comiat. D'alguna manera, la

no dir que li té por. Amb l'excepció del peculiar temps de confinament que s'ha viscut a causa de la pandèmia del coronavirus, als carrers de les ciutats el soroll és continu, en botigues i centres comercials hi ha sempre música ambient, i fins i tot en moltes cases es busca habitualment la companyia de la ràdio o la televisió. Moltes persones no tenen una sola estona de silenci al llarg de tot el dia.

I tanmateix, el silenci és imprescindible tant per a la interiorització personal com per a la relació amb els altres. Necessitem aturar-nos i callar per assimilar i fer nostres les experiències que vivim, les informacions que rebem, les paraules que escoltem. Sense silenci, tot esdevé fugaç i superficial i ens aboquem a l'exterioritat. El mateix diàleg, tan

AGUSTÍ BORRELL

Vicari general de l'orde del Carmel Descalç

necessari per a la relació interpersonal, és impossible si no hi ha un veritable intercanvi, en el qual cada un dels interlocutors s'expressa i acull, parla i calla, escolta i és escoltat.

Des del punt de vista de la revelació cristiana, creiem en un Déu que es manifesta en fets i paraules, i la seva comunicació demana el silenci per ser descoberta i acollida. El cim de la manifestació de Déu s'ha produït en Jesucrist, que no tan sols transmet la paraula de Déu, sinó que ell mateix és «la Paraula». La paraula de Déu que ens arriba en Jesucrist també ha de ser acollida en silenci. Com expressa bellament sant Joan de la Creu: «El Pare va dir una Paraula, que fou el seu Fill, i la diu sempre en un silenci etern, i en silenci ha de ser escoltada per l'ànima.»

PUNT DE VISTA

Enterraments «low cost»

pandèmia ha facilitat l'anonimització de la mort. En part és un moviment natural. El fet religiós pel que fa a la pregària i la invocació de la misericòrdia de Déu envers el difunt ha quedat eclipsat per l'exalçament de la persona que marxa, que és la veritable protagonista. Déu hi és al marge, o reduït a una qüestió estètica. Alguna empresa funerària fa servir falsos diaques que presideixen les celebracions, normalment empleats de la casa, sense que ningú posi el crit al cel. O bé es passa amb

Primer es va treure el difunt i l'enterrament de les parròquies i del veïnat; ara fins i tot desapareix del tanatori

facilitat a la cerimònia laica, tot i ser el difunt catòlic, en bé de la vistositat de l'acte. Fa poc, estant a prop de recepció, vaig sentir una tramitadora que deia a una família que, tot i haver triat per al comiat una pregària catòlica, però volien que el celebrant conegués una mica la vida del difunt, els aconsellava amb aquestes paraules: «Si volen una cerimònia personalitzada ha de ser laica, que no vol dir antireligiosa, també poden resar, si volen el Parenostre.»

L'ansia de fer el servei el més llamíner per a les famílies, encara que èticament sigui discutible, els està portant al *low cost*. Quan es banalitzava el comiat prescindint de la transcendència i tot es reduïa a una posada en escena, a final de la teatralització es fa també supèrflua i va creixent el *low cost*.

UN NOU LLINDAR

Sigueu bons del tot, sigueu feliços, sigueu sants!

La recerca de la santedat
ha d'anar unida a treballar
una normalitat evangèlica

**SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA**
Bisbe de Mallorca

Només Déu és sant, però la novetat és que vol que nosaltres participem de la seva santedat. Vet aquí la més gran aspiració, el més gran desig. Però, quin desig crema en el meu interior? Quin desig pot expressar que cerco una nova orientació per a la meua vida? Jesús parla de «perfecció», en el sentit de «participar» de la mateixa santedat de Déu i ho diu així: «Sigueu bons del tot, com ho és el vostre Pare celestial» (Mt 5,48). O amb altres paraules: «Sigueu compassius com ho és el vostre Pare» (Lc 6,36). Aquesta serà la nota identitària d'haver-se fet propi l'esperit de les benaurances.

La santedat a la vegada és un do. Som convidats a veure en la santedat un camí possible per a tots. Un sant no és un ésser estrany, ni algú que ha hagut de fugir del món, ni tampoc un superheroï. Els sants són de carn i ossos, amb les nostres mateixes preocupacions i immersions en la realitat de cada dia, com nosaltres. Els sants són models de referència per a la nostra vida, i que, seguint Jesús i l'Evangelí, ens diuen que també nosaltres podem arribar allà on ells han arribat. Jesús sempre fa la invitació d'una manera molt personal, i vol una resposta lliure que accepti les conseqüències: «Si vols ser perfecte...»

(Mt 19,21). Hem d'introduir la lògica del desprendiment, unida sempre a la perfecció que prové de l'amor, de donar la vida, de donar-se solidàriament als altres, fins i tot, si cal, a renunciar a coses legítimes i necessàries.

Enmig del desconcert que provoca la pandèmia del Covid-19, la recerca de la santedat ha d'anar unida a treballar una normalitat evangèlica. Aquesta recuperació ha de contribuir que les decisions en el camp econòmic i financer sorgeixin d'un esforç col·lectiu per reduir ostentació i despesa supèrflua, i oferir més oportunitats als qui s'ho passen malament. Preocupa i molt el sofriment de persones que pateixen l'atur i la progressiva manca de recursos de moltes famílies que ja no poden fer front a la seva precària situació. Jesús proposa la benaurança de la pobresa evangèlica en totes les seves manifestacions: la senzillesa, la humilitat, la misericòrdia, la justícia, la netedat de cor, el treball per la pau, la fortalesa enmig de la persecució... És enmig d'aquesta situació que Jesús accepta el risc d'entregar la seva vida i proclamar amb força «Feliços!» marcant el camí a transitar i les actituds a assumir (Mt 5,1-12). Els sants han entès aquest llenguatge, s'han enamorat d'Ell i l'han seguit. I nosaltres?

Viure i morir per Déu i pels altres

**El diumenge 7 de novembre serà
beatificat a Barcelona el màrtir
Joan Roig i Diggle**

La família Roig i Diggle, amb Joan encara nen a baix a la dreta.

«Si algú vol venir amb mi, que es negui a ell mateix, que prengui la seva creu i que em segueixi» (Mt 16,24); «Qui vulgui salvar la seva vida, la perdrà, però el qui la perdi per mi i per l'evangeli, la salvarà» (Mc 8,35); «Pare, si ho vols, aparta de mi aquesta copa. Però que no es faci la meua voluntat, sinó la teua» (Lc 22,42). La felicitat del cristià no consisteix a fer el que un mateix vol, allò que més li agrada o li ve de gust, sinó a fer la voluntat de Déu per servir-lo amorosament a Ell i als germans. Només així l'home es fa seguidor de Crist salvador i s'hi configura. Per aquesta raó, podem dir que els màrtirs són els deixebles de Crist per excel·lència, els que l'han seguit fins a la seva mateixa creu i per això mateix han estat ressuscitats amb Ell.

La nostra terra va conèixer mi-

lers de màrtirs de la fe durant la guerra civil, especialment al començament del conflicte, l'estiu del 1936, quan va esclatar una de les persecucions religioses més cruentes de tot el segle XX. Nombrós d'aquests màrtirs ja han estat beatificats o canonitzats les darreres dècades de forma col·lectiva, però encara en queden molts que esperen poder ser elevats als altars de manera individual. Aquest és el cas de Joan Roig i Diggle, que serà beatificat el 7 de novembre proper a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona.

Un vida senzilla i fidel

Joan Roig i Diggle, fill de pare català i mare anglesa, havia nascut a Barcelona el 1917, i va ser batejat a la parròquia de la Puríssima

Concepció. Des de petit va rebre la fe cristiana de manera natural a casa i també als escolapis, i es mostrava interessat per la pràctica espiritual i la vida de l'Església. La família portava una vida relativament còmoda al barri de l'Eixample fins que l'any 1934 problemes econòmics greus van obligar els Roig Diggle a abandonar Barcelona i instal·lar-se al Masnou. El jove Joan, llavors de 17 anys, es va haver de posar a treballar per ajudar la família, i va ser en aquestes circumstàncies difícils que la seva fe es va aprofundir: comença a anar diàriament a missa, passa llargues estones pregant i fa catequesi als nens de la parròquia de Sant Pere del Masnou. El seu entusiasme per seguir Crist i donar-lo a conèixer el va empènyer a entrar a la Federació de Joves Cristians de Catalunya (FJCC). En aquesta entitat es va mostrar molt actiu, i entre altres responsabilitats es va encarregar de formar els membres més petits, d'entre 10 i 14 anys. Per a ell també va ser l'ocasió de conèixer molts cristians destacats del moment, com ara seu consiliari, Mn. Pere Llumà, o el mateix beat Pere Tarrés. Així, a poc a poc, Joan Roig va anar progressant en la vida espiritual cristiana enmig de la seva vida de cada dia.

Com diu el cardenal Joan Josep Omella en la seva carta pastoral *Déu és amb mi*, que proposa el futur beat com a model de joventut cristiana, «el secret de Joan Roig i Diggle és la seva espiritualitat. Joan és un noi espiritual perquè viu una familiaritat constant amb les coses de Déu: està unit a Ell, se sent pròxim a Jesús, es comporta amb docilitat a l'Esperit. No hem de pensar que Joan sigui un superheroi que hagi tingut experiències extraordinàries, inabastables a la resta de persones (...) Joan era un d'aquells "sants de la porta del costat" dels quals parla el papa Francesc (*Gaudete et exsultate*, 7). Aquelles persones que viuen de manera coherent, joiosa, senzilla, honesta i generosa, que no pensen només en ells i que alegren la vida dels qui són al seu costat. Joan Roig era un "sant anònim", que, encara en paraules del Papa, "vivía amb amor i oferia el propi testimoni en les tasques de cada dia". La seva

Retrat del jove màrtir,
obra de Jordi Maragall.

Abans de morir
Joan Roig va dir
a la seva mare:
«Déu és amb mi»

mort com a màrtir ens permet descobrir la seva santedat, arrelada en el seu cor i que es va manifestar de manera extraordinària el dia en què va donar la vida com a deixeble de Jesús.»

El martiri

El malestar social que va precedir l'inici de la guerra i l'esclat de la violència anticristiana va fer preveure al jove Joan que hi hauria vessament de sang per raó de la fe. Pocs mesos abans de la seva mort va dir als seus companys de la FJCC: «Potser entre vosaltres hi haurà algun màrtir... No hi fa res. Nosaltres volem una Catalunya roja, però roja de la sang de màrtirs.» I alhora els recordava que es «vencerà el mal, no amb sublimacions, ni amb lluites, sinó amb la caritat». Aquesta aposta evangèlica per l'amor cap als germans, inclosos els enemics, no es quedarà en paraules, sinó que ho portarà a la pràctica en el moment mateix del martiri. I també li va donar un horitzó vital últim esperançat i joiós que li permetia dir dos mesos abans de morir: «Jo sé que des del dia en

què vaig obrir els ulls al món, vaig néixer, no a una vida de 10, 40 o 90 anys, sinó a una eternitat!»

Segons el testimoni directe de la seva família, quan el juliol del 1936 el jove Joan va veure cremar l'església del Masnou i es va assabentar dels primers assassinats de capellans, religiosos i cristians compromesos, pregava insistentment tant per les víctimes com pels botxins. No es va deixar endur ni per la ràbia, ni per l'odi, ni per la desesperació. Es va veure privat del sagrament diari de l'Eucaristia, però el seu diàleg amb Déu es va anar intensificant. En paraules del cardenal Omella, «Joan Roig i Diggle era un noi que vivia en una presència constant de Déu. El portava dins seu, de manera discreta —la santedat sempre és discreta!— però real i efectiva».

El dia 11 de setembre del 1936, quan ja feia setmanes que havia començat la guerra i la persecució religiosa, Joan Roig va anar a trobar Mn. Pere Llumà a Barcelona, i li va demanar de poder-se endur a casa la reserva eucarística, no només per a ell sinó per a la família i altra gent que la necessités. Una vegada al Masnou va combregar. Aquella mateixa nit un escamot revolucionari va escorcollar la casa familiar i va arrestar Joan Roig, de només 19 anys, pel seu compromís cristià. Abans d'endur-se'l, el jove màrtir va tenir temps d'abraçar-se a la seva mare i dir-li: «*God is with me!*» (Déu és amb mi!). A l'alba del 12 de setembre va ser afusellat al cementiri de Santa Coloma de Gramenet. Segons els seus propis botxins les darreres paraules del màrtir van ser per a ells: «Que Déu us perdoni com us perdono jo.»

Model de vida evangèlica

D'aquesta manera, configurat a Crist mateix, moria el jove Joan Roig i Diggle. Quedaven estroncats així nombrosos projectes vitals del màrtir, fins i tot la crida a ser sacerdot, com va explicar més tard Mn. Pere Llumà: «La màxima il·lusió de la seva vida era poder donar compliment a aquella veu divina que el cridava, com una llengua de llum, al sacerdoti.» I tanmateix, la mort martirial no va fer més que dur a la perfecció cristiana la vida de Joan Roig. Per això ara serà beatificat, perquè pot ser un model de vida evangèlica per avui.

La tomba de Joan Roig i Diggle a l'església del Masnou.

MN. RAMON SANTOS
«El futur beat va colpir i va deixar l'empremta de Jesús a totes les persones que el van conèixer»

Mn. Ramon Santos, president de l'Associació d'Amics de Joan Roig, des de la qual s'ha impulsat el procés de beatificació, afirma que «Joan Roig des de ben petit ja era exemplar, com es descriu en el recull de testimonis del procés de beatificació. A totes les persones que el van conèixer els va colpir i els va deixar l'empremta de Jesús. La seva vida també és molt important per al nostre temps perquè amb el seu exemple de vida ens sacseja, ens desperta... A vegades a causa de la desconexió o l'acostumament pot semblar que ser cristià és cosa poc atractiva, que estem com adormits; per això, contemplar l'actitud d'un jove com Joan en els diversos esdeveniments que va haver de viure és un estímul per saber afrontar la vida, posar les coses en el seu lloc i establir prioritats. Va ser a través de l'Eucaristia i la pregària personal que va trobar forces per viure el dia a dia davant les adversitats. Per tot això Joan Roig pot ser un exemple per a la joventut del nostre temps».

Mn. Ramon Santos ha viscut de

prop tot el procés de beatificació del màrtir català, que es va iniciar fa més de vint anys, i descriu algunes de les fases que ha passat: «Tota causa té un procés que dura molt de temps i implica recerca històrica, testimoniatges, estudi, recerca teològica, recollida de proves documentals, etc. Tots aquests elements són necessaris per assegurar la veracitat i autenticitat de l'objecte d'estudi. En el cas de Joan Roig i Diggle, la instrucció del procés va tenir lloc a la diòcesi de Barcelona el 24 de novembre de 1998, amb el *nihil obstat* de la Santa Seu; la sessió d'obertura es va celebrar el 4 d'octubre de 1999 i la de clausura el 16 de maig de 2001; el 6 de juny de 2003 la Congregació de les Causes dels Sants va promulgar el Decret de Validesa de la recerca diocesana sobre el martiri; el 31 d'octubre de 2003 va tenir lloc el nomenament del relator, Mons. José Luis Gutiérrez Gómez; el 9 de desembre de 2014 va tenir lloc el Congrés Peculiar dels Consultors Teòlegs sobre el martiri; el 19 de març del 2019 va tenir lloc el Congrés teològic definitiu sobre el martiri; el primer d'octubre de l'any passat va ser la Sessió Ordinària dels Bisbes i Cardenals; i finalment el 2 d'octubre passat el papa Francesc va aprovar la promulgació del Decret de Martiri del Servent de Déu.»

Tot aquest minuciós procés culminarà el diumenge 7 de novembre proper a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona, amb una cerimònia de beatificació que serà presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella. El dia abans, a la nit, tindrà lloc una vetlla de pregària a la parròquia de la Concepció de Barcelona, on va ser batejat el màrtir, i l'endemà de ser proclamat beat, se celebrarà una pregària d'acció de gràcies a la parròquia de Sant Pere del Masnou, on està enterrat. A part, aquests darrers mesos han vist la llum dues publicacions que permeten conèixer més a fons la vida de Joan Roig i Diggle: una d'elles és la carta pastoral ja citada del cardenal Joan Josep Omella, *Déu és amb mi*, i l'altra, una biografia escrita per la historiadora Carla Vilallonga, *Joan Roig i Diggle, Dios está conmigo* (Editorial San Pablo). El futur beat serà una nova llum per a tota l'Església, i especialment per als cristians de Barcelona, del Masnou i de tot Catalunya.

SABER ESCOLTAR

Apologètica

L'apologètica és la part de la teologia que busca explicar el que creiem i fem com a catòlics i, a la vegada, exposa els errors per protegir la integritat de la fe.

L'apologètica és un preàmbul o un complement de la fe. Els creients acceptem la figura de Jesucrist no per raonaments, sinó pel fet que Jesús és el Fill de Déu.

Un estudiant de religió em demanava algun llibre que li oferís una síntesi de la fe cristiana. Jo li recordava que tot el conjunt de la fe té un centre ben clar: la persona de Jesucrist. A la història, hi ha hagut grans personatges que han deixat empremta, però no de tan forta com la de Jesús. Creure en Ell és estimar-lo i lliurar-se-li. El seguiment de Jesús —la fe— engloba tota la persona.

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Vaig iniciar uns comentaris pel que fa a la situació de la Mare Església avui. Inicialment vaig dir que em feia mal, i no me'n retracto, perquè me'n continua fent. Vaig continuar afirmant que, en el seu si, m'hi sento feliç i ho continuo sent. N'atribuïa el mal a la burocràcia i a la tecnologia espiritual perquè molts pretenen que la domini. Si algun lector ha seguit el curs de les reflexions, segurament em pot titllar de pesat, i no dubto que tingui raó. Ara bé, en cap moment he fonamentat les meves afirmacions en el testimoni històric del Senyor. Adverteixo que ja ho tenia en compte i que ho he deixat per al final, avui m'hi referiré.

El Mestre va ser metòdic en la seva manera d'obrar? La seva manera de fer era diferent de la de la majoria dels emprenedors. Ni en la seva jo-

L'important és seguir el Senyor. La fe en Ell ens arriba a través de l'Església, del testimoni dels sants i també pel de la nostra família cristiana.

Des del seu origen, l'apologètica vol dir «defensa de la fe». Ja els primers cristians van voler oferir, davant dels no creients, aspectes de Jesucrist: el temps que va viure, on va néixer, quin era el valor dels seus miracles, com va ser la seva mort i què era la resurrecció al tercer dia.

Totes aquestes qüestions foren explicades per diversos autors a l'inici del cristianisme. Els teòlegs en deien preàmbuls de la fe, però l'apologètica no és la fe. Pot ajudar a comprendre el valor del cristianisme. Però la fe discorre per camins diferents.

Molts convertits han buscat tots

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

els trets de la fe, però no han estat aquests complements la font de la seva fe. La història dels grans convertits no ha vingut per l'apologètica, sinó que els ha nascut la creença el dia menys inesperat i en un moment que no cercaven. La fe és l'adhesió a la persona viva de Jesús. L'argumentació apologètica no dona el que és el nucli de la fe: un contacte profund i amable amb Aquell que ha estat home i que és el Rei de la Glòria. L'apologètica pot ser una claror que il·lumini la fe.

Els creients acceptem la figura de Jesucrist no per raonaments, sinó pel fet que Jesús és el Fill de Déu

A PROPÒSIT DE...

Jesús, metòdic i rigorós

ventut, ni en la maduresa, no havia estudiat ciències empresarials. No li feien cap falta.

No tenia horari de visites, ni normes rígides per atendre el poble.

Era a l'estranger gaudint d'unes vacances merescudes i les va interrompre per acollir els precés d'una forastera.

Tenia ben present la missió que li havia encomanat el Pare i s'aixecava abans de l'alba per lliurar-se a la pregària, però la interrompia si algú el necessitava.

Com a humà que era, havia de descansar i dormia a la popa de la

barca de Pere, si era l'única manera de poder-ho fer. Però, si el despertaven, no s'enfadava i atenia les súplices dels seus quan temien un naufragi.

Si algú, per por o per càlcul prudent, venia a la nit per parlar amb Ell, acceptava l'entrevista seriosament i, fins i tot, hi posava una mica d'humor.

Havia d'ajudar una noia adolescent moribunda però, pel camí, una dona històrica el reté tocant-li el mantell i ell, serenament, també l'atén. Després ressuscita la jove i es preocupa perquè l'alimentin.

Evidentment, el comportament de Jesús es diferencia molt del d'un bon funcionari.

I torno a allò de sempre. Més que preveres, l'Església avui necessita mestres, missioners i profetes.

L'Església avui necessita mestres, missioners i profetes

Vida eclesial

Aquesta setmana recollim la crida a la pau del Papa en la Trobada de Pregària de Sant'Egidio i recordem el desè aniversari de la dedicació de la basílica de la Sagrada Família amb el cardenal Lluís Martínez Sistach, el P. Enric Puig, Joan Rigol i María Ángeles Maeso

Francesc participa en la Trobada de Pregària promoguda per Sant'Egidio

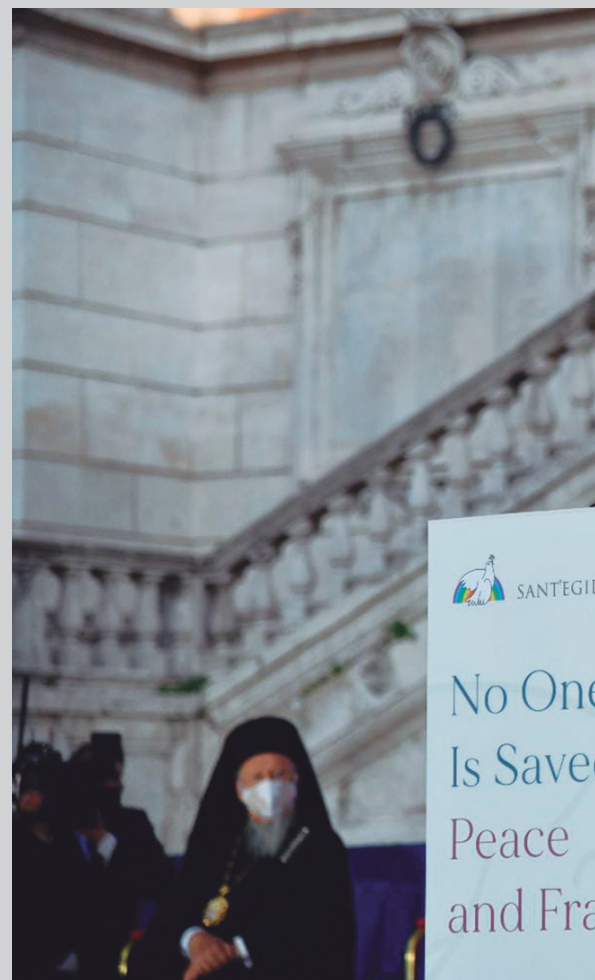
El Papa demana no restar indiferents davant d'un món assedegat de pau

En un món que corre el risc d'«acostumar-se» al mal de la guerra, la pau és la prioritat de qualsevol política. Ho va subratllar el papa Francesc el dimarts 20 d'octubre adreçant-se, a la plaça del Capitoli de Roma, als participants en la 34ena Trobada de Pregària per la Pau en l'esperit d'Assís promoguda per la Comunitat de Sant'Egidio. La trobada, titulada *Ningú se salva sol-Pau i fraternitat*, es va desenvolupar amb presència limitada a causa de les mesures anticontagi pel Covid-19.

Tot recordant la primera trobada en l'esperit d'Assís, el Papa va subratllar que «en aquella visió de pau hi havia una llavor profètica que, pas a pas, gràcies a Déu ha anat madurant amb trobades inèdites, accions de pacificació i noves idees de fraternitat. De fet, mirant enrere, tot i que malauradament ens trobem en els darrers anys amb esdeveniments dolorosos, com conflictes, terrorisme o radicalisme, de vegades en nom de la religió, hem de reconèixer els passos fructuosos en el diàleg entre les religions. És un signe d'esperança que ens anima a treballar plegats com a germans». Per a Francesc, aquesta trobada «impulsa els líders religiosos i tots els creients a pregar amb insistència per la pau, a no resignar-se mai a la guerra, a actuar amb la força tranquil·la de la fe per posar fi als conflictes». Per això va afirmar: «Necessitem la pau! Més pau! No podem restar indiferents.»

El Papa va recordar que «en molts països es pateix per les guerres, amb freqüència oblidades, però que sempre són causa de patiment i de pobresa». D'aquí la seva exhortació: «No ens quedem en discussions teòriques, prenguem contacte amb les ferides, toquem la carn dels perjudicats.»

Segons el Papa, «posar fi a la guerra és el deure inajornable de tots els líders polítics davant de Déu. La pau

és la prioritat de qualsevol política. Déu demanarà comptes als qui no han cercat la pau o han fomentat les tensions i els conflictes durant tants dies, mesos i anys de guerra que han passat i que han colpejat els pobles». En aquesta situació de pandèmia, el Bisbe de Roma va assenyalar que «cap poble, cap grup social pot per ell mateix aconseguir la pau, el bé, la seguretat i la felicitat».

Documental «Francesco»

«Les persones homosexuals tenen dret a estar en família, són fills de Déu, tenen dret a una família. No es pot fer fora de la família ningú ni fer-li la vida impossible per això. El que hem de fer és una llei de convivència civil, tenen dret a estar coberts legalment.» Són declaracions del Papa a *Francesco*, el documental-entrevista al Pontífex en el qual afronta qüestions com les migracions, el racisme, la pandèmia, el canvi climàtic o la situació de persones homosexuals.

Francesc recorda que en el passat havia afrontat aquesta qüestió. Es refereix als seus anys com a arquebisbe de Buenos Aires, quan es va oposar a l'aprovació d'una llei sobre el matrimoni entre persones del mateix sexe, però va aprovar que es donés protecció legal

El Papa, durant el seu discurs a la plaça del Capitoli de Roma.

PAPA FRANCESC
«No ens quedem en discussions teòriques, prenguem contacte amb les ferides, toquem la carn dels perjudicats»

als drets de parelles homosexuals en qüestions com herències o possibilitat de visitar a l'hospital.

La proposta de Francesc no és equiparar la convivència de dues persones homosexuals al matrimoni catòlic, sinó respectar les decisions privades i mostrar que totes les persones tenen igual dignitat. «S'ha d'acompanyar les persones com les acompanyaria Jesús. Quan una persona que té aquesta condició va davant Jesús, ell no li respondrà: "Ves-te'n perquè ets homosexual!", no», afirma el Papa.

De la seva banda, el director de la revista *La Civiltà Cattolica*, Antonio Spadaro, assegura que el suport del Papa a les unions civils homosexuals no és «una cosa nova» i precisa que això no significa un canvi de doctrina. El P. Spadaro explica que el director de *Francesco* aplega una sèrie d'entrevistes que s'han fet a Francesc en el decurs del temps, donant una gran síntesi del seu pontificat i del valor dels seus viatges. Entre elles, hi ha diferents extractes agafats d'una entrevista amb Valentina Alazraki, periodista mexicana, i allà el Papa parla d'un dret a la tutela legal de les parelles homosexuals.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Paràbola del melic

Tots tenim al cos un senyal inesborrable —el melic—, que ens recorda que provenim d'uns altres éssers humans: no ens vam donar l'existència a nosaltres mateixos. Som resultat d'una trobada més o menys grata entre dues persones els gens de les quals van donar lloc als nostres en una nova combinació irreplicable. Ells, d'altra banda, provenen d'altres, i així fins a l'inici de la història humana. Com hem d'agrair el fet simple i portentós d'existir! D'uns fets més o menys dolorosos, d'unes persones concretes, amb virtuts i defectes. Tal com van ser.

Parlo d'aquest tema perquè s'escampa la tendència de voler «esborrar» part de la història dels països i societats, traient estàtues i canviant els noms dels carrers, com si un nen volgués esborrar de la seva història les empremtes de la seva mare o del seu pare, per desacord amb el que van fer l'una o l'altre. Podrà esborrar les fotos, canviar-se els cognoms, oblidar els esdeveniments. Però als seus gens porta la traça inevitable d'aquells éssers humans que van possibilitar-ne l'existència. Això no el lliga, sinó que és la condició de possibilitat del seu ésser i la seva capacitat d'optar. Així nosaltres amb la història. Més enllà de com ens l'expliquen, la història és la que és i no podem canviar-la. Fent caure a terra estàtues d'algun dels nostres avantpassats no fem res més que expressar un desacord —legítim— amb algunes de les seves accions, però no oblidem que som part inextricable de la nostra pròpia existència. D'una altra història, n'haurien nascut d'altres, no cadascun i cadascuna dels qui realment avui existim.

Apreciem i agraïm el corrent de l'ésser que ens va fer possibles. I sí, amb mirada crítica, decidim com afrontar els reptes del present, que són la nostra autèntica co-responsabilitat.

LETICIA SOBERÓN

DESÈ ANIVERSARI DE LA DEDICACIÓ DE LA SAGRADA FAMÍLIA

Deu anys que han universalitzat el temple de Gaudí

CARDENAL LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH
Arquebisbe emèrit de Barcelona

Era el diumenge 7 de novembre de 2010 al matí —ja han passat deu anys, Déu meu!— i la basílica de la Sagrada Família i els seus entorns eren plens de gom a gom de fidels i moltíssims d'arreu del món estaven units al temple per mitjà de la televisió. Era especialment nombrosa la presència dels cardenals i bisbes que havia invitat a l'acte.

El Papa ja havia sortit de la Casa del Bisbe i un servidor com a bisbe del lloc l'acompanyava en el «papamòbil», que ens portava a la Sagrada Família.

Era fàcil preveure que aquest magnífic temple tindria cada dia més una projecció i realització religiosa i cultural universal. Per això un cop vaig demanar als arquitectes del temple que cobrissin les naus de cara a la seva dedicació, vaig moure'm perquè fos el Papa qui dediqués aquesta «catedral del món».

En les meves converses amb Benet XVI en les audiències privades vaig veure com el Papa quedà molt impressionat de com Gaudí s'havia avançat al Concili Vaticà II, construint aquest gran i meravellós temple de la Sagrada Família amb un sol altar, amb un sol ambó per a la Paraula de Déu i una sola seu per a la celebració de l'Eucaristia.

Undels invitats era l'arquebisbe Rino Fisichella, un reconegut teòleg, professor a la Universitat Gregoriana de Roma i president del Consell Pontifici per a la promoció de la Nova Evangelització. Va quedar tan impressionat, que aquell dia va decidir convertir la Sagrada Família en la icona del seu organisme, un dels més nous de la Cúria romana. Fisichella volia, allí mateix, deixar constància escrita del que estava sentint.

Quines eren aquelles idees? L'arquebisbe va escriure que la bellesa de la Sagrada Família sap parlar a l'home actual, conservant al mateix temps els trets fonamentals de l'art antic, i la seva presència semblaria, en un primer moment, que contrasta amb la ciutat feta d'edificis i carrers que, quan es recorren, mostren la modernitat a la qual som enviats. Però, per a Fisichella, les dues realitats conviuen i no de-

sentonen; al contrari, semblen fetes l'una per l'altra, l'església per a la ciutat i viceversa. Per a ell sembla evident, aleshores, que la ciutat sense església estaria privada de quelcom substancial, manifestaria un buit que no pot ser omplert per cap altra construcció, sinó per una cosa més vital que impulsa a mirar amunt sense defallir i a entrar en el silenci de la contemplació. Les torres del temple, fletxes llançades cap amunt, obliguen a mirar cap al cel (Gaudí no hauria pas desmentit aquest pensament de Fisichella, que recull literalment un desig expressat pel nostre gran arquitecte).

Acompanyant Benet XVI mentre anava avançant cap al presbiteri pensava que aquell dia representava també la glorificació del genial arquitecte de tota aquella bellesa. Mirava el rostre del Papa i em semblava endevinar-hi la seva emoció. Com hauria volgut Gaudí explicar al gran teòleg que estava entrant al temple el sentit i la intenció de tot el projecte, com ho feia en vida als universitaris que visitaven aquell temple encara en els seus inicis!

Aquell dia vaig viure un esde-

Acompanyant Benet XVI mentre anava avançant cap al presbiteri pensava que aquell dia representava també la glorificació del genial arquitecte de tota aquella bellesa

Agustí Codinach

El papa Benet XVI obrint la porta de la Glòria acompanyat del cardinal Lluís Martínez Sistach.

A la Sagrada Família, qui hi entra com a cristià hi reconeixerà la seva fe i l'aprofundirà; qui hi entra com a no cristià podrà comprendre els grans pilars de la fe cristiana

veniment que pensava que no arribaria mai: la visita del papa Benet XVI a Barcelona per dedicar aquest temple, al qual ell va donar el títol de basílica en un document pontifici que va voler firmar a la nostra ciutat aquell mateix dia. L'obra màxima de Gaudí s'unia a les altres basíliques de la ciutat.

En l'homília d'aquell dia, Benet XVI ens va dir que aquesta és la gran tasca: mostrar a tots que Déu és Déu de pau i no de violència, de llibertat i no de coacció, de concòrdia i no de discòrdia. «En aquest sentit, penso que la dedicació d'aquest temple de la Sagrada Família, en una època en què l'home pretén edificar la seva vida d'esquena a Déu, com si ja no tingués res a dir-li, resulta un fet de gran significat.» «Aquesta obra d'art —va afegir— és un signe visible del Déu invisible, a la glòria del qual s'alcen aquestes torres, fletxes que apunten a l'absolut de la llum i d'Aquell que és la Llum, l'Altura i la Bellesa mateixes.»

Tornant al Bisbat amb el «papa-mòbil» li vaig dir a Benet XVI que pronunciava molt bé el català, i ell em respongué: «*Davvero?*» La basí-

lica de la Sagrada Família per voluntat d'Antoni Gaudí en projectar-la ens ajuda avui molt a l'evangelització dels qui la veuen per fora i per dintre. A la Sagrada Família, qui hi entra com a cristià hi reconeixerà la seva fe i l'aprofundirà; qui hi entra com a no cristià podrà comprendre amb l'ajut d'un guia expert els grans pilars de la fe cristiana.

No voldria deixar fora d'aquests records l'acte que Benet XVI va presidir la tarda d'aquell diumenge. Fou un acte més discret que el del matí, però va ser molt il·lustratiu per comprendre la complexa personalitat del que, ben injustament, havia estat anomenat «gendarme de l'Església», essent prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe. La tarda d'aquell 7 de novembre el vàrem veure com a molt humà i com a bon pastor, com és habitual en ell que gaudeix d'un cor paternal, en la seva visita a l'obra diocesana del Nen Déu, envoltat de moltes famílies amb fills amb síndrome de Down i altres dificultats. El record d'un Papa emocionat i entranyable, davant l'afecte que li mostaven aquells infants i aquelles famílies ha quedat molt present en la meua vida.

Durant aquest acte, que em sembla que va contribuir a crear el costum de visitar una obra social en els viatges pontificis, vaig pensar que també hauria plagut a Gaudí, si ell l'hagués pogut viure en aquest món. La sensibilitat de Gaudí envers els pobres va propiciar que la Sagrada Família rebés el nom de «la catedral dels pobres», que hi demanaven almoïna, un temple situat en un barri aleshores humil de la ciutat, i en el qual el nostre arquitecte, amb els seus propis recursos, va construir una escola al costat del temple per als nens i nenes del barri que no en tenien.

Crec que el somni de Gaudí en consagrar-se totalment en els anys més madurs de la seva vida a l'obra de la Sagrada Família es va realitzar d'una manera especial aquell 7 de novembre del 2010. Va ser una celebració inoblidable per a tots. El pare Federico Lombardi, director de l'oficina d'informació del Vaticà, en la conferència de premsa celebrada aquell migdia a Barcelona, va dir: «La cerimònia d'aquest matí ha estat l'expressió més solemne més articulada entre l'home i Déu que he vist durant els cinc anys de pontificat.»

I Benet XVI, durant el dinar d'aquell dia a l'arquebisbat, em va fer aquesta confiança: «De la celebració d'aquest matí en conservaré un record inoblidable.» I ha estat així, ja que cada vegada que l'he saludat, també després de la seva renúncia, m'ho ha recordat.

DESÈ ANIVERSARI DE LA DEDICACIÓ DE LA SAGRADA FAMÍLIA

M. H. JOAN RIGOL I ROIG
 President-delegat del Patronat de
 la Sagrada Família (2004-2011)

El Papa i la Sagrada Família

Dos factors varen ser determinants per fer possible que el Papa oficiés la dedicació del Temple de la Sagrada Família. Dos anys abans el patronat de la Sagrada Família, juntament amb els responsables tècnics de la construcció, ens comprometérem a prioritzar les obres de tancament de la nau interior per fer possible les activitats pròpies del Temple. I el segon factor fou la tasca personal del cardenal Lluís Martínez Sistach d'assolir la vinguda del Papa a Barcelona, per oficiar la dedicació del Temple.

La projecció internacional de Barcelona, especialment a partir del 1992, va tenir la imatge icònica de la Sagrada Família. Les quatre torres gaudinians ho sintetitzaven. És la visió més generalitzada de la imatge de la Sagrada Família.

Fou la vinguda del Papa el que va propiciar la projecció del Temple amb tota la seva esplendor. La transmissió televisiva de l'esdeveniment va fer prendre consciència a tothom del que significava la majestuositat de la Sagrada Família. Ja no eren només les quatre torres sinó tota l'esplendor dels seu interior. Així, se'n projectava la dimensió europea i mundial.

Gaudí volia que la Sagrada Família fos la catedral dels pobres. Avui és un indret de culte cristià i alhora un centre d'interès turístic de primer ordre. L'esperit d'aquesta obra gaudiniana és esdevenir també un lloc de projecció del missatge cristià de justícia, de solidaritat i d'estimació envers els

Jesús Diges / Efe

Processó d'entrada dels celebrants, camí del presbiteri.

La transmissió televisiva de l'esdeveniment va fer prendre consciència del que significava la majestuositat de la Sagrada Família

més fràgils de la nostra societat. Així projectem el nostre compromís cristià en el fet de donar sentit transcendent a les nostres vides.

Construir la Sagrada Família és construir una realitat al cor del nostre país. Contemplar la Sagrada Família ha de ser també el contrapunt crític a una societat que promou l'individualisme, la banalitat i la idolatria del poder econòmic.

La vinguda del Papa ha significat, al meu entendre, que la Sagrada Família no és només un edifici religiós en construcció sinó també un indret d'irradiació del missatge cristià.

DESÈ ANIVERSARI DE LA DEDICACIÓ DE LA SAGRADA FAMÍLIA

«Ha sido un día inolvidable»

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
 Coordinador diocesà de la visita
 apostòlica de Benet XVI

«Ha sido un día inolvidable.» Aquestes van ser les darreres paraules que el papa Benet XVI em va adreçar, en acomiadar-me d'ell, abans de pujar a l'avió que l'havia de retornar a Roma.

Aquell dia, l'Església que peregrina a Barcelona, les seves diverses famílies i sensibilitats espirituals, visualització de la comunitat dels creients, va entrar en la visió del Sant Pare, del Successor de Pere, signe d'unitat eclesial i, també, en la visió del món que seguia l'esdeveniment pels mitjans de comunicació, especialment la televisió.

Va ser una visita important per a la ciutat. Ho és encara. La basílica de la Sagrada Família ha esdevingut un símbol de Barcelona; és especialment significativa per als creients com a referent de fe i també per a moltes persones com a referent cultural identificatiu. Visquérem, al seu interior, una especial celebració de l'eucaristia amb la incorporació del ritual propi de

la dedicació d'una església, agomolada per vuit-cents cantaires de ben diverses edats i procedències. Acabà amb el res de l'Àngelus des de la façana del Naixement, participat pels assistents i per milions de persones que ho van seguir per televisió, arreu del món. A la tarda, la visita a l'Obra Social del Nen Déu esdevingué una bona mostra de l'interès i del afecte del Sant Pare per la tasca de totes les institucions que, com aquesta, adrecen els seus esforços als qui més ho necessiten. Un programa equilibrat, fe, esperança i caritat.

Aquell dia, l'Església que peregrina a Barcelona va entrar en la visió del Sant Pare i, també, en la visió del món

La munió de persones implicades ho va fer possible. Professionals de multitud de sectors, abocats a les seves funcions. Voluntaris que assumiren tasques ben dispars, realitzades amb il·lusió i empena. L'equip diocesà que preparà acuradament la visita i en coordinà els diversos moments i aspectes amb un lliurament generós. Les autoritats eclesials i civils que col·laboraren amb desig de bona entesa. Les diverses forces de seguretat que vetllaren per la tranquil·litat de la multitud de persones que des de la fe, des de l'actitud de recerca o des de la curiositat, s'aproparen a Benet XVI omplint la basílica, un bon nombre de carrers i el recinte de la Monumental.

Una jornada inoblidable, sota la mirada del Successor de Pere. L'entrega dels fidels i l'acollida de la ciutadania hi contribuï i, també, l'actitud del Papa. El sentírem proper i ens feu sentir a prop d'ell. Com recollia un blog dies després, valorant la visita i fent seu un sentiment generalitzat: «Ens ha agradat i ens hem agradat.»

Agustí Codinach

Moment del res de l'Àngelus des de la façana del Naixement.

DESÈ ANIVERSARI DE LA DEDICACIÓ DE LA SAGRADA FAMÍLIA

Ramon Ripoll

Benet en l'Obra del Nen Déu

El Papa va saludar infants i joves discapacitats en la seva visita a l'Obra del Nen Déu.

GERMANA MARÍA DE LOS ÁNGELES MAESO ESCUDERO

Franciscana dels Sagrats Cors

«És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem.» Les paraules del salm 126 (125,3) apareixen tot sovint en la nostra pregària agraïda. Abans i després de l'arribada del Papa, es reiteraven en les nostres converses.

Preparatius i expectatives anaven perfilant la visita; una munió de vivències i emocions la van acompanyar. Entre allò personal i allò viscut conjuntament, sorgeixen força detalls entranyables; en podem destacar tres.

Els ulls del Papa. La mirada del papa Benet contagiava tendresa, il·lusió, delicadesa, exquisidesa en la manera d'acostar-se a adults i menuts, infants i joves discapacitats. En recordem els ulls lluenters per les llàgrimes. Com mirava els nois cantaires que el saludaven amb una cançó catalana d'origen alemany.

Quan la Maria del Mar, que duia ben repassat l'escrit amb el qual havia de saludar el «Sant Pare», li va dir: «Bona tarda, "Pare"», i espontàniament va mostrar el seu rubor, el Sant Pare, amb tots els presents, la va aplaudir commogut davant la seva senzillesa i manera de fer; en acabar, el Papa la va abraçar. Benet

XVI mostrava contínua satisfacció i acollida als joves encarregats d'oferir-li un detall, davant dels infants que el saludaven amb tant d'afecte, davant del qui espontàniament li va regalar un petó. ¡Són encisadors aquests infants i joves! Els Papa els beneïa a ells, als seus familiars, a professionals i patrons de la Fundació, i a molts altres que des del'exterior ens acompanyaven.

Ser Església. Érem Església domèstica, l'Obra Nen Déu, amb els nostres patrons: Mn. Arenas, president; senyors Calzado i Abel; Mn. Muñoz, president anterior. Érem Església diocesana, amb el nostre arquebisbe i president de l'Obra, cardenal Martínez Sistach. Érem Església, hi era el Papa, es pot dir res més?

Aquesta Casa iniciada el 1892, amb l'objectiu d'atendre la infància més necessitada, acollia aleshores infants malalts. Sorgia de l'ardor

La mirada del Papa contagiava tendresa, il·lusió, delicadesa, exquisidesa en la manera d'acostar-se a adults i menuts, infants i joves discapacitats

apostòlic del caputxí pare Bernabé de Astorga i de la beata Mare Carme de l'Infant Jesús, fundadors de la congregació de les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors, que des d'aleshores la regenten; amb l'entrega professional del doctor Guerra Estapé, d'altres doctors també de primera línia i de les religioses infermeres; amb la missió sacerdotal i pastoral del Dr. Vallés i del bisbe Catalá; amb el bon fer d'una Junta de Senyores. Des d'aleshores, fins avui i amb projecció de futur, és una mostra del que la crida dels cristians units pot fer. Testimoni de l'amor misericordiós de Déu.

Support a la nostra missió. La presència de Benet XVI a casa nostra era un suport a la nostra missió. Era el somriure de Déu; dins nostre ens semblava escoltar el Senyor: «Estic content! Gràcies! Veniu, beneïts del Pare!: vosaltres nois i noies, que poseu en la vida el més autèntic de la persona; vosaltres famílies, que els doneu tantes cures i amor; vosaltres patrons, professionals, religioses i voluntaris, que els ateneu amb tanta delicadesa; vosaltres tots, que, amb ells, sou presència del meu amor a tota la humanitat.»

«És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem.» Endavant! Ànim!

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Ana Almarza, directora de Projecte Esperança

«Ens estem deshumanitzant a tots nivells»

«Donem suport a dones víctimes de tràfic de persones amb finalitats d'explotació i denunciem aquesta forma d'esclavitud.» A grans trets aquesta és la missió de Projecte Esperança, impulsat per les religioses Adoratrius Esclaves del Santíssim Sagrament i de la Caritat, des de fa 20 anys. Per conèixer més a fons la realitat d'aquestes «esclaves del segle XXI», parlem amb la seva directora, la religiosa Ana Almarza.

Hem invisibilitzat les dones víctimes del tràfic?

No volem veure-les perquè no podem suportar el dolor de reconèixer que la nostra societat, amb tots els seus valors d'igualtat, llibertat, fraternitat i globalitat, tingui dones esclaves a dins.

Ha canviat en aquests anys el perfil d'aquestes dones?

No ens agrada parlar de «perfil» perquè si ho fas estàs buscant quin tipus de persona encaixa en el que es considera víctima de tràfic. El que nosaltres fem és veure quines característiques tenen o què iguala aquestes dones. L'edat majoritària és de 18 a 24 anys, però l'any passat hi va haver un augment de les dones de 30 anys perquè no tota la finalitat del tràfic és l'exercici de la prostitució, sinó que hi ha altres fins com el servei domèstic, la mendicitat, el matrimoni forçat... Hi ha un 27% de les dones que no tenen com a fi la prostitució, l'explotació sexual-comercial. En aquest percentatge trobem dones que les exploten perquè cometin actes delictius. Són dones obligades a robar en llocs diversos, que han estat a la presó per haver comès petits furts i que no poden demostrar que han estat víctimes de tràfic.

També hi ha dones que pateixen explotació sexual-no comercial i parlem de violacions, agressions sexuals... a més de cometre actes delictius han d'estar al carrer fent mendicitat, servei domèstic, agricultura, tallers clandestins de costura, saunes de massatges... hi ha molts fins més enllà de la prostitució.

Ens falta humanitat amb les víctimes?

Crec que ens estem deshumanitzant a tots nivells. Som en una societat masclista, patriarcal, on la dona continua sent un objecte d'usar i llençar, de compravenda, sobretot si és una dona africana. Cal que ens humanitzem i ens veiem com a éssers humans i que no ens centrem a tenir cada cop més, sinó a ser cada cop millors. El pas següent és veure l'altre com a pròxim, perquè el més proper que tenim a nosaltres mateixos és l'altra persona. Tractar els altres com m'agradaria que em tractessin a mi. Això és una tasca de sensibilització a la família, a l'escola... reflexionar sobre com és la nostra mirada. Com mirem la gent i com ens mirem a nosaltres mateixos, quins són els nostres valors, com volem realitzar-nos com a persona.

Com ens hem d'acostar a aquestes dones?

En el temps que portem de Projecte Esperança hem vist que cada dona és diferent, que la forma d'acostar-nos-hi ha de ser amb respecte, delicadesa i amb molta cura. És molt important veure com l'altra persona vol ser tractada perquè molt sovint suposem que fer abraçades, petons o mostrar afecte és el que necessita i potser, per cultura o desconfiança, no li va bé. Cal pre-

«No podem suportar el dolor de reconèixer que la nostra societat tingui dones esclaves a dins»

*Projecte Esperança Adoratrius.
Pablo Blázquez*

guntar sempre a la persona què vol i què necessita. Són persones que ens arriben molt ferides i que han perdut la confiança. Cada dona té el seu ritme, cultura, vivències... cal estar molt atents als seus gestos, reaccions, perquè potser una simple paraula que diguem les transporta a una situació que han viscut.

Estan satisfetes d'aquestes dues dècades de feina?

Molt satisfetes, perquè s'ha avançat moltíssim a nivell legal i jurídic. Per a les Adoratrius, no és una feina. Les dones formen part de la nostra vida i volem que la intervenció sigui cada cop millor. Tenim la clara convicció que creixem també amb elles. Si jo soc millor persona és gràcies a elles.

El projecte té el nom d'«Esperança». No la perdeu, malgrat tot?

Les víctimes són dones molt resilients. Quan ens arriben, ho fan molt trencades. En el moment en què veuen una mínima llumeta, tornen a reprendre el seu procés migratori. Moltes tenen una gran responsabilitat familiar perquè tenen fills, família propera amb alguna malaltia... Molt sovint les que

decideixen marxar són les dones més fortes de la família, en les quals la família ha dipositat tota l'esperança. Elles no els volen defraudar. Això és bo perquè les fa tirar endavant, però també és dolent perquè s'obliden d'elles mateixes. Són fortes i són dones de gran fe, tenen una experiència de Déu molt propera.

Es pot recuperar completament la persona?

La ferida es cura, però la cicatriu queda. Els ambients que creem, l'espai que formem, és important per a la curació. Som persones en relació, ens trenca i ens cura la relació amb l'ésser humà. Moltes fan un procés espiritual preciós, acompanyat també, sobretot si han patit màgia negra o vudú. Elles es curen psicològicament i físicament, estudien per preparar-se laboralment i es reconcilien amb elles mateixes perquè tenen un sentiment gran de culpabilitat. També els oferim acompanyament jurídic. Des de fa molts anys n'hi ha que col·laboren amb nosaltres formant part de l'equip, impartint tallers i oferint-nos pistes, llums... compartint el projecte. Les dones són el nostre millor potencial.

SIGNES D'AVUI

Visió polièdrica de la santedat

La santedat és una realitat polièdrica. Presenta diferents interpretacions i facetes. Pot ser un tractament honorífic que es concedeix a líders de diferents religions pel fet de ser-ne. D'aquesta manera, es parla de Sa Santedat el papa Francesc o de Sa Santedat el Dalai Lama. Dins l'Església, es refereix a les persones que, després de complir uns requisits canònics, són beatificats o canonitzats. La festivitat de Tots Sants [i Santes] obre el seu significat a persones anònimes la santedat de les quals no ha rebut un reconeixement eclesial, però que poden ser considerades com a tals. Potser, en llenguatge actual, transmeten el germen de la santedat de manera asimptomàtica. Molts grups, menys institucionalitzats, però amb profundes inquietuds espirituals, consideren la santedat amb profund

respecte i expressen el seu desig d'aconseguir-la.

Les històries de les vides de sants reben el nom d'hagiografies, paraula d'etimologia grega. En una època llunyana, les hagiografies sovint han allunyat de la santedat, perquè l'han reduïda a fets espectaculars i, sovint, poc creïbles. Suscitaven més admiració que estimul espiritual. Una persona santa, en la gran majoria de casos, n'era des del bressol. S'eliminaven les ombres de la seva biografia, exceptuant casos com el de sant Agustí, que en ressaltaven la conversió. Els personatges bíblics reben un tractament més explícit,

Potser n'hi ha que descobriran que existeixen sants i santes de la porta del costat

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

sense edulcoracions, com David i Moisès. Sant Pau té dos dies per celebrar-se: el 25 de gener, la conversió, i el 29 de juny, la mort. Alguns sants i santes, a base de tot tipus d'enaltiments, han estat deshumanitzats. Perden així la seva força d'arrossegament i, paradoxalment, la seva dimensió evangèlica. Hi ha algunes maneres de presentar la figura de Maria, la mare de Jesús, molt allunyades de la realitat històrica.

La festa d'avui és una oportunitat per llegir la *Gaudete et exsultate*, una exhortació apostòlica del papa Francesc sobre la crida a la santedat en el món actual. Potser n'hi ha que descobriran que existeixen sants i santes de la porta del costat i que potser aquest és el seu camí de santedat.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Darrere les reixes de l'església de Santa Anna dos homes reben amb un somriure les més de cent persones que arriben al primer torn de dinar. Als habituals, ja els saluden pel seu nom. Alguns encara han de presentar el seu carnet i són reconeguts també amb un altre somriure, abans de fer-los passar. Els que reben d'aquesta manera abans també es trobaven en aquesta mateixa situació, també eren uns sensesostre que avui s'han convertit en voluntaris i col·laboradors de l'hospital de campanya. Saben què és passar necessitat i ser acollits amb una salutació i un somriure que els agermana.

Jo els contemplo amb una alegria especial. S'ha format una família en la qual tots ens sentim acollits i acollidors. El somni d'una església oberta no només al culte, sinó a tots els qui cerquen trobar-hi germans. Un dia seran uns els que ho neces-

FINESTRA A LA VIDA

Donar gràcies a Déu

siten i, un altre dia, uns altres. Un dia uns hauran de donar i, un altre dia, rebre. Potser el qui mai hauria pensat trobar-se entre els que han de rebre fa cua per recollir aliments o per seure en una taula social.

Aquesta pandèmia ha posar en relleu que tot té el seu moment, i que, sota el cel, hi ha un temps per a cada cosa com diu amb molta saviesa el llibre de l'Eclesiastès. «Un temps de plorar i un temps de riure, un temps de plànyer-se i un temps de dansar. Un temps de tirar pedres i un temps d'aplegar-ne, un temps d'abraçar i un temps d'estar-se'n» (Eclesiastès 3,1-4).

Una hora després començo a acomiadar la gent que ja surt amb el tàper que s'emporten amb el sopar. Se m'acosta un home, amb el gest de salutació que fan servir els nostres germans musulmans, i em dona les gràcies. Després gira els ulls cap al cel i em diu una frase en

àrab que em tradueix un dels nostres col·laboradors: «És a Déu a qui ho hem d'agrair tot.» Torna a posar-se la mà al pit i s'acomiada amb una cara de felicitat gran com si fos el més normal viure al carrer i haver d'anar a un menjador social.

Com ens podem queixar de qualsevol inconvenient que ens ha portat el Covid-19 davant d'aquesta bonhomia que té sovint la gent més desfavorida? Cada dia n'aprenc.

Una estona abans, un altre germà musulmà molt amic meu m'acabava de fer una reflexió: «La gent no és feliç perquè està lluny de Déu... tenen tantes coses, que creuen que no el necessiten. No saben que Ell ens fa feliços.»

Hi ha un temps de plorar i un temps de riure, un temps de plànyer-se i un temps de dansar

Síntesi de la carta pastoral dedicada a Joan Roig i Diggle

«Déu és
amb mi!»

El dia 12 de setembre de 1936 a l'alba era executat, sense cap judici previ, un jove cristià de dinou anys: Joan Roig i Diggle, fill de Barcelona, batejat a la parròquia de la Concepció, que vivia al Masnou. L'execució tingué lloc vora el cementiri de Santa Coloma de Gramenet. El motiu de la seva mort només va ser un: Joan —o John, com li deia Maud, la seva mare, anglesa de naixement— era un jove cristià de cor i de fets. Vivia una profunda amistat amb Jesús, que escampava amb ardor entre tots els qui se li atansaven, començant pel grup d'avantguardistes de la Federació de Joves Cristians de Catalunya (FJCC) al Masnou —«l'Acció Catòlica catalana», que agrupava infants i adolescents d'entre 10 i 14 anys— i del qual ell era responsable. Joan, home de pregària i veritable apòstol, va viure com a testimoni de l'amor a Déu i als altres, i va morir com a màrtir de la fe en Jesucrist. Per això, ha estat reconegut pel papa Francesc com a model i exemple per als joves cristians, i serà beatificat el 7 de novembre a la basílica de la Sagrada Família.

Atansem-nos a la figura del jove Joan Roig i Diggle a través de tres frases fonamentals que va pronunciar durant la seva passió, ocorreguda entre la nit de l'11 de setembre de 1936 i l'alba de l'endemà, dia en què l'Església celebra la memòria del Dolç Nom de Maria.

«Déu és amb mi!» –
«*God is with me!*»

Pocs instants abans de deixar el domicili familiar al Masnou, on l'havia anat a buscar un escamot d'homes de la FAI —organització anarquista radical—, Joan Roig es va abraçar a la seva mare i amb veu dolça li va dir: «*God is with me!*» («Déu és amb mi!»). De fet, feia poca estona que el jove feiocista s'havia administrat a si mateix l'Eucaristia. Havia rebut el cos preciós de Crist i, per tant, realment, Déu era amb ell! Hi era, i hi havia estat durant els dinou anys de vida que li foren concedits. Poc compta l'edat si la persona posseeix una maduresa espiritual, que orienta la vida i emergeix amb força a l'hora de la tribulació i del combat suprem que és el martiri.

Pocs instants abans de deixar el domicili familiar al Masnou, Joan Roig es va abraçar a la seva mare i amb veu dolça li va dir: «*God is with me!*»

El jove cristià de Barcelona havia passat per moments d'angoixa, quan, abans de detenir-lo, els membres armats de l'escamot havien quasi forçat la porta de la casa, havien escorcollat i mig destrossat l'habitatge, i a ell, a punta de pistola l'havien obligat a quedar-se a l'habitació amb les mans alçades. La violència envers Joan Roig és una agressió externa, però sobretot és una agressió interior que fereix la seva fina sensibilitat: les preguntes i els insults se succeeixen davant el resultat nul de l'escorcoll. L'escena de violència a casa culmina amb l'exclamació de la mare de Joan, que, desesperada davant els deu homes armats de l'escamot de la FAI, exclama: «*No se lo llevarán. ¿Qué mal ha hecho?*».

Quin mal ha pogut cometre Joan durant la seva vida? La seva mare, veient que se li emporten el fill, ha provat de desarmar els violents amb la veritat, i gairebé ho ha aconseguit: els homes de l'escamot dubten per un moment i es queden immòbils, sense saber com reaccionar. Aleshores, el cap de tots ells els escridassa: «Aga-feu-lo! Som-hi!» No hi ha cap raó per detenir-lo i ho saben. Joan és innocent, no ha fet ni ha dit res de mal, l'escorcoll de casa seva ha estat inútil.

El director espiritual de Joan Roig va ser Mn. Pere Llumà, consiliari de la FJCC al Maresme. Aquest prevere de la nostra arxidiòcesi de Barcelona escoltava cada setmana en confessió el futur màrtir i l'orientava espiritualment. Joan era obedient i li obria els racons més íntims de la seva consciència. És sabut que el qui té fe, passa per moments i pensaments de joia i d'amor, però també coneix la dificultat i el dubte. Ens explica Mn. Pere que, durant un cert temps, allò que preocupava Joan era si sabria mantenir el seu amor a Déu per sempre i per damunt de tot, «encara que deixés d'haver-hi cel i infern», insistia el nostre beat. El mateix Joan va respondre's a si mateix: «Oh, sí! Jo estimaria Déu».

«Me'n vaig a combregar»

Aquella nit de l'11 al 12 de setembre de 1936 els vehicles de l'escamot van trencar el silenci.

Joan i la seva mare eren a les seves habitacions quan van sentir que s'atansaven a casa seva. Ben aviat la casa va quedar envoltada de gent armada i il·luminada pels llums dels vehicles. Era inútil la fugida. Mare i fill es trobaven a l'habitació del Joan. Allí hi havia dipositada la reserva eucarística, que Mn. Pere Llumà li havia fet a mans. De fet, des que a partir del 19 de juliol del 1936 havien començat la crema d'esglésies i els assassinats freqüents de persones —moltes d'elles relacionades amb l'Església— i havia cessat tota l'activitat sacramental i eclesial, Joan Roig no havia pogut rebre l'Eucaristia —ell que combregava cada dia!

Per això, quan Mn. Pere i Joan es van trobar a Barcelona el dia 10 de setembre de 1936, Joan va insistir de poder endur-se la reserva eucarística, el cos preciós de Jesucrist. D'aquesta manera, podria nodrir-se del sagrament eucarístic i distribuir-lo a d'altres en una situació en què la seva vida estava realment en perill, com els fets van demostrar. En aquella ocasió el màrtir va dir que, fins i tot, aniria a França a peu per rebre l'Eucaristia ni que fos «una sola vegada». Finalment, Mn. Llumà va accedir a la petició i li va confiar, com ell mateix escriu, «el sublim tresor de l'Eucaristia». Aquest gest per part de Mn. Llumà, curiosament meditat, va provocar immediatament la gratitud de Joan, que va exclamar: «Soc feliç. Seré un altre Tarsici», el noi romà del segle III, conegut

Quan Mn. Pere i Joan es van trobar a Barcelona el dia 10 de setembre de 1936, Joan va insistir de poder endur-se la reserva eucarística

com a «màrtir de l'Eucaristia» en temps de persecució i patró dels escolanets. Faltaven vint-i-quatre hores perquè Joan Roig donés la vida pel Crist. Providencialment, fou enfortit pel cos de Crist el darrer dia de la seva vida.

De fet, Joan Roig no va poder ni tan sols iniciar la preparació per a esdevenir prevere del Crist. Aquest era, però, el seu projecte més amagat. Mn. Llumà, el seu director espiritual escriu: «La màxima il·lusió de la seva vida era poder donar compliment a aquella veu divina que el cridava, com una llengua de llum, al sacerdoci». Joan Roig hauria seguit les passes del beat Pere Tarrés, dirigent de la FJCC, metge primer i després sacerdot (1905-1950).

«Que Déu us perdoni, com jo us perdono»

Ja entrada la nit de l'11 de setembre, els cotxes de l'escamot es van endur el presoner Joan Roig des del municipi del Masnou a Barcelona. La intenció probable que duïen era que el jove els portés fins al seu pare, que s'havia amagat a la ciutat quan van començar els assassinats a la segona quinzena del mes de juliol, alguns dies després de l'aïecament militar del 18 de juliol.

Arribats a Barcelona, els homes de l'escamot no van trobar el pare de Joan en els dos domicilis que van escorcollar —el segon dels quals, un estanc del passeig de Gràcia, regentat per l'oncle de Joan. Llavors van fer el camí invers en direcció al Maresme, fins que van arribar prop del cementiri nou de Santa Coloma de Gramenet. Allí van fer baixar el jove del cotxe. Havia arribat el moment del martiri.

Abans de desaparir, li permeten que els parli. Aleshores, el màrtir queda totalment assimilat a Jesús, el Senyor, el Rei dels màrtirs, que des de la creu va demanar el perdó per als qui el crucificaven. Joan, deixeble del Crist, demana igualment a Déu el perdó per als qui l'han de matar: «Que Déu us perdoni.» I tot seguit els ofereix el seu perdó: «com jo us perdono». La pregària pels qui seran els executors de la seva mort i la declaració pública de perdó envers ells, segellen el seu camí martirial. Cinc trets

Carta pas
«Déu és an

Joan Roig i
Apòstol dels jov

Card. Joan Josep C
Arquebisbe de

Església Arxidiocesana
de Barcelona

toral
 mb mi!>>

Diggle,
 es i màrtir

Omella Omella
 Barcelona

Foto: Trobareu la carta pastoral íntegra al lloc web <https://joanroigdiggle.com/carta-pastoral/>.

traspassen el cos del jove màrtir, com les cinc nafres que foraden el cos de Jesús crucificat, com els cinc parenostres que cada nit Joan resava. Després, un de l'escamot li va tirar el tret de gràcia a la temple, per certificar la seva mort. Tampoc en això Joan Roig no va ser més que el seu Senyor, al qual un soldat, per assegurar-se que ja era mort, «li traspassà el costat amb una llança» (Jn 19,34).

Durant els anys trenta del segle passat, la qüestió social era el centre dels debats públics i de les propostes polítiques. D'una banda, hi havia la ideologia nacional-socialista, representada sobretot pel nazisme i, d'altra banda, els règims comunistes i el moviment anarquista, molt arrelat a Catalunya. Uns i altres pretenien oferir una doctrina que realitzés la tan anhelada justícia social i promogué el benestar de les classes treballadores, colpides pels efectes devastadors de la Gran Depressió del 1929. Precisament l'any 1931 el papa Pius XI publica l'encíclica *Quadragesimo anno*, just als quaranta anys de la primera encíclica social, la *Rerum novarum* del papa Lleó XIII (1891).

Doncs bé, en aquest context neix la Federació de Joves Cristians de Catalunya (1931), que proclama de paraula i amb fets que l'única solució als greus problemes del moment és la fe en Jesucrist i la doctrina de pau, justícia i amor que brolla de les pàgines de l'Evangeli.

Poques setmanes després de les eleccions de febrer de 1936, que van donar el triomf a l'anomenat «Front Popular», Joan Roig escriu un breu article a la revista *Flama*, el setmanari de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, que porta per títol *Ara més que mai*. El futur màrtir reflexiona sobre les causes que han donat la victòria als partits «revolucionaris» i respon que no és perquè el poble català sigui partidari de la revolució, sinó per «l'existència d'un anhel de justícia social». La conclusió és diàfana. Si el poble manifesta un «desig de renovació i de justícia social», quan trobi «l'única i veritable justícia social», la que surt de l'Evangeli del Crist i es plasma en la Doctrina Social de l'Església, la gent s'hi adherirà. El jove fejo-

Joan, deixeble del Crist, demana igualment a Déu el perdó per als qui l'han de matar: «Que Déu us perdoni»

cista conclou: «Davant el monstre de la revolució... donem als homes aquella pau, aquella justícia, aquell amor que cerquen amb tant delit i no saben trobar. Cal predicar, propagar i fer conèixer la Doctrina Social de l'Església.»

Cloenda

Desitjo que els joves de la nostra arxidiòcesi, als qui precisament està sent dedicat el Pla Pastoral Diocesà d'aquest curs, aprenguin a seguir les petjades del beat Joan Roig. Solament podran ser autèntics apòstols si saben acostar-se a Crist amb la senzillesa i la generositat amb la qual ell ho va fer. El beat Joan Roig va poder ser un gran acompanyant de nens i adolescents perquè ell va tenir sempre a prop l'orientació i l'escolta atenta d'un bon acompanyant espiritual.

Estic convençut que en aquests temps que ens toca viure és més necessari que mai tenir persones que dediquen temps de qualitat a escoltar, a animar i a acompanyar els joves perquè puguin descobrir la seva veritable vocació de lliurament a Déu i de servei amorós i joiós als germans. Al nostre nou beat Joan Roig i Diggle, li confiem tota l'activitat pastoral amb i pels joves. Que ell intercedeixi per nosaltres i ens acompanyi des del cel. I no oblidem mai les belles paraules amb què es va acomiadar de la seva mare abans de morir: «Déu és amb mi!».

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Mentre esperem l'acompliment de la nostra esperança...

Benvolguts i benvolgudes,
Avui és Tots Sants. Aquests dies, els camins que porten als cementiris solen ser més concorreguts del que és normal. L'Església ens convida a fer memòria festiva dels germans i germanes que viuen ja en la pau amorosa i sòlida del Pare; i, especialment demà, ens exhorta a pregar en l'esperança per tots els difunts.

En el Concili Vaticà II trobem escrit: «L'Església dels qui són en camí tingué des dels primers temps del cristianisme un perfecte coneixement d'aquesta comunió de tot el Cos Místic de Jesucrist, i per això va fomentar amb una gran pietat el record dels difunts i va oferir suffragis per ells, "convençuda que pregar pels difunts perquè els siguin perdonats els pecats és cosa santa i religiosa" (2Ma 12,45)» (*Constitució sobre l'Església*, 50).

És bo visitar els cementiris per recordar els familiars, els amics i tots els qui han contribuït a fer la nostra història, amb les cendres dels quals es barrejaran les nostres. Tanmateix, la Bona Nova de Jesús ens porta a fer aquesta visita amb

esperança: «Jo sóc la resurrecció i la vida. Qui creu en mi, encara que mori, viurà» (Jn 11,25), ens diu Jesús. Perquè, com afirma sant Pau, «si habita en vosaltres l'Esperit d'aquell qui va ressuscitar Jesús d'entre els morts, també [...], aquell qui va ressuscitar el Crist d'entre els morts donarà la vida als vostres cossos mortals» (Rm 8,11). Mentrestant, «esperem l'acompliment de la nostra esperança, la manifestació de Jesucrist, el nostre Salvador», com preguem a la Missa.

És bo visitar, per tant, el cementiri, mentre la fe faci llum al dolor i el sentiment no ofegui l'esperança. La mateixa paraula «cementiri», que ve del grec, ens obre una porta, perquè «cementiri» vol dir «dormitori». I del dormitori hom se'n desperta refet i s'encara a un nou dia. Us heu adonat que tots els pobles tenen cementiri? Pot ser que no tinguin escola ni ajuntament ni comerços, però cada poble té el seu cementiri. No hi ha dubte que el pensament de la mort comunica saviesa. En canvi, les aglomeracions de les grans ciutats ho fan difícil. Però, no es diu

també sovint que les grans ciutats són deshumanitzadores?

La realitat de la mort és sempre una bona ocasió per pensar sobre el sentit de la vida. De fet, quan parlem del sentit de la mort el que volem és parlar del sentit de la vida. La fe cristiana aposta pel *futur d'aquesta vida*, perquè està convençuda que la identitat de la persona perdura eternament, com la identitat del Crist ressuscitat amb la del Crist crucificat. Si estem convençuts que serem eternament allò que hem estat, val la pena considerar el temps de la nostra vida temporal com aquell on es juga la nostra vida perdurable, perquè amb el temps de la nostra existència temporal s'acaba el temps del pelegrinatge humà, o de l'*homo viator*, com li agradava dir a Gabriel Marcel. Des d'aquesta concepció, la mort no és un absurd, i la terra sagrada dels nostres cementiris dona força a aquella fe «que enfonsa les muntanyes, omple les valls i fa planer el camí de la vida», com diu la *Visita Espiritual* del venerable bisbe Josep Torras i Bages.

Ben vostre,

**JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Un jove, model de vida

Avui que celebrem la solemnitat de Tots Sants voldria apropar-vos a la figura de Joan Roig i Diggle, un jove de la nostra arxidiòcesi que serà beatificat el proper dissabte dia 7 de novembre, a la basílica de la Sagrada Família.

El dia 12 de setembre de 1936, a l'alba, va ser executat Joan Roig i Diggle. El motiu de la seva mort només va ser un: Joan era un jove cristià de cor i de fets, que vivia una profunda amistat amb Jesús que escampava amb ardor entre tots els qui se li atansaven.

Pocs instants abans de deixar el domicili familiar al Masnou, on l'havia anat a buscar un escamot d'homes de la FAI –organització anarquista radical–, Joan Roig es va abraçar a la seva mare, amb qui parlava en anglès, i amb veu dolça li va dir: «*God is with me*» («Déu és amb mi»). Amb aquesta afirmació, el jove començava el seu camí de passió, com Jesucrist.

Volem proposar amb alegria la vida del nou beat a tot el poble cristià com un tresor de bondat i de santedat. Joan Roig no és una figura d'un temps llunyà. La seva manera de ser i de fer parla al nostre temps, complex i difícil, que coneix el flagell de la pandèmia del coronavirus, que ha estès el sofriment i la solitud, i que està provocant la mort de milers de persones, la majoria gent gran. També la vida i la mort de Joan es van donar en un temps convuls i incert, en què els conflictes i les injustícies es pretenien resoldre per la via de la violència.

La profunda relació del Joan amb Déu el va fer ser conscient de les dificultats socials i econòmiques del moment i amb el desig d'intervenir-hi activament a la cerca de solucions. Som davant d'un jove de dinou anys, treballador i estudiant, home de cultura sòlida i infatigable lector dels documents papals, que és capaç de comunicar el valor immens que té el pensament social de l'Església. Analitzant la situació del seu temps, en alguns aspectes semblant a la crisi que estem vivint ara, el jove màrtir destacarà «l'existència d'un anhel de justícia social» al si de la societat, però alertarà del risc que aquest anhel cerqui la solució per la via violenta. Ell defensarà que «l'única i vertadera justícia social» és la que surt de l'Evangeli de Crist i la que es plasma en la Doctrina Social de l'Església.

Desitjo, de tot cor, que la intercessió d'aquest jove que va viure en clau d'amor tota la seva vida ens ajudi a descobrir la nostra veritable vocació de lliurament a Déu i de servei amorós als germans, i ens ajudi a ser bona llavor que transformi i evangelitzi tot el món. La sang dels màrtirs és llavor de nous cristians. Tant de bo que la llavor sembrada pel Joan doni molt de fruit. Benvolguts germans i germanes, us demano que pregueu perquè tots, per intercessió del beat Joan Roig i Diggle, descobrim Déu, que habita en el nostre interior, i siguem capaços d'acollir i seguir les inspiracions d'aquest jove màrtir.

COMENTARI DE LA PARAULA

Les Benaurances, la lliçó magistral que impartí Jesús als deixebles

Mateu escenifica les Benaurances a la mateixa muntanya del Sinai on Déu va promulgar la Llei, però amb canvis molt notables: mentre que «les multituds», en representació del poble d'Israel, resten al peu de «la muntanya», Jesús no puja ell sol, com Moisès, sinó acompanyat dels seus deixebles; en comptes dels deu Manaments amb què Déu va promulgar la Llei, Jesús fa pública la seva ensenyança a base de vuit Benaurances: del Decàleg jueu hem passat a l'Octet cristià; del

sàbbat jueu, quan Déu va reposar, hem passat al dia vuitè, primer dia feiner en què Déu, segons testimonia Jesús, continua treballant i ell també treballa. Les quatre primeres Benaurances descriuen totes les situacions de pobresa, violència, desolació i injustícia que afronten els qui han fet lliurement una opció per la pobresa, han optat per la no-violència, han fet dol per les víctimes de guerres i atemptats suïcides, pels qui s'ofeguen a les pateres o moren de fred en pelegrinatges sense rumb, i no han parat mai de denunciar-ho davant la passivitat dels nostres polítics i governants. Les quatre següents deixen albirar la recompensa que aquesta munió de voluntaris i de servidors tindran en el Regne de Déu que ells mateixos estan bastint: fruïran de la qualitat amb què Déu mateix es defineix, misericor-

GLÒRIA MONÉS

diós i benigne, el «veuran» cara a cara, seran comptats entre els «fills de Déu» que ell continuament està engendrant, formaran part del «Regne dels cels», on hi haurà lloc per a totes les civilitzacions que vagin superant els poderosos lligams amb què la selecció natural ha intentat empadronir-se, endebades, del Projecte universal de Déu vàlid per a totes les cultures que han desaparegut ja, existeixen en el present o es formaran en el futur en l'espai immens del nostre univers. La sintonia de l'Esperit de les Benaurances trava totes les persones lliures, sense cap mena de lligam i d'intermediaris, i les relaciona entre elles fora de l'espai i el temps.

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART
Claretia

On pregaven els primers cristians?

Els cristians van néixer en un poble que sabia pregar, el poble jueu. L'Antic Testament ja ofereix pregàries, himnes i salms per a tota mena de situacions: lamentació, benedicció, lloança... En el Nou Testament els evangelistes mostren sovint Jesús pregant, a la sinagoga, però sobretot en la vida de cada dia: a casa, a la muntanya, a la vora del mar, del Jordà, en els moments clau de la seva existència, adreçant-se a Déu, com a Pare amorós. Quan els deixebles li demanen que els ensenyi a pregar, els ensenya el Parenostre.

L'Església cristiana adoptà ràpidament el costum de dirigir algunes de les seves pregàries a Jesús ressuscitat inspirades sobretot en el Parenostre, on ressona la pregària jueva i ens presenta Déu com a *Abbà*, Pare ple de bondat. Així neix la pregària litúrgica: l'eucaristia i els sacraments. Mateu 6,5-8: «I quan pregueu, no sigueu com els hipòcrites, que els agrada de posar-se drets i pregar a les sinagogues i a les cantonades de les places perquè tothom els vegi. Us asseguro que ja tenen la seva recompensa. En canvi, tu, quan preguis, entra a la cambra més retirada, tanca-t'hi amb pany i clau i prega al teu Pare, present en els llocs més amagats, i el teu Pare, que veu el que és amagat, t'ho recompensarà. Quan pregueu, no parreu per parlar, com fan els pagans: es pensen que amb la seva xerrameca es faran escoltar. No sigueu, doncs, com ells, que bé sap el vostre Pare de què teniu necessitat abans que li ho demaneu.»

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Tots Sants

Lectura primera

Ap 7,2-4.9-14

*Vaig veure una multitud tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar.
Eren gent de tota nacionalitat, de totes les races, i de tots els pobles i llengües*

Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan:

Jo, Joan, vaig veure un àngel que pujava de sol i xent i tenia la marca del Déu viu, i cridà amb totes les forces als quatre àngels que havien rebut el poder de fer mal a la terra i al mar: «No feu cap mal a la terra, ni al mar, ni als arbres, fins que haurem marcat al front els servents del nostre Déu.» Llavors vaig sentir el nombre dels qui havien estat marcats: eren cent quaranta-quatre mil de totes les tribus d'Israel.

Després vaig veure una multitud tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar. Eren gent de tota nacionalitat, de totes les races, i de tots els pobles i llengües. S'estaven drets davant el tron i davant l'Anyell, vestits de blanc i amb palmes a les mans, i cridaven amb totes les forces. «Hosanna al nostre Déu, que seu al tron, i a l'Anyell.» I tots els àngels s'estaven drets al voltant del tron, dels ancians i dels quatre vivents, i es prosternaren davant el tron amb el front fins a terra, adorant Déu, i deien: «Amén. Lloança, glòria, saviesa, acció de gràcies, honor, poder i força al nostre Déu pels segles dels segles. Amén.» Llavors un dels ancians em va preguntar: «Aquests que van vestits de blanc, qui són i d'on venen?» Jo li vaig respondre: «Senyor meu, vos ho sabeu.» Ell em digué: «Aquests són els qui venen de la gran tribulació. Han rentat els seus vestits amb la sang de l'Anyell, i els han quedat blancs.»

Salm responsorial

23

És del Senyor la terra i tot el que s'hi mou, el món i tots els qui l'habiten. Li ha posat els fonaments dins els mars, i les bases, a les fonts dels rius.

R. Aquests són els qui venen per veure-us de cara, Senyor.

Qui pot pujar a la muntanya del Senyor?
Qui pot estar-se al recinte sagrat?
El qui té el cor sincer i les mans netes de culpa, que no confia en els déus falsos. *R.*

Rebrà benediccions del Senyor, rebrà els favors del Déu que salva. Aquests són els qui venen a buscar-vos, Senyor, per veure-us de cara, Déu de Jacob. *R.*

Lectura segona

I Jn 3,1-3

Veurem Déu tal com és

Lectura de la primera carta de sant Joan:

Estimats, mireu quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens reconeix com a fills seus, i ho som. Per això el món no ens reconeix, com no l'ha reconegut a ell. Sí, estimats: ara ja som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat com serem; sabem que quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és. I tothom qui té aquesta esperança en ell es purifica, tal com Jesucrist és pur.

Al·leluia

Mt 11,28

Veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats; jo us faré reposar, diu el Senyor.

Evangelí

Mt 5,1-12a

Alegreu-vos i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu:

En aquell temps, en veure Jesús les multituds, pujà a la muntanya, s'assegué i els deixebles se li acostaren. Llavors es posà a parlar i els instruïa dient:

«Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells. Feliços els qui estan de dol: vindrà el dia que seran consolats. Feliços els humils: són ells els qui posseiran el país. Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: vindrà el dia que seran saciats. Feliços els compassius: Déu els compadirà. Feliços els nets de cor: són ells els qui veuran Déu. Feliços els qui posen pau: Déu els reconeixerà com a fills. Feliços els perseguits pel fet de ser justos: el Regne del cel és per a ells. Feliços vosaltres quan, per causa meva, us ofendran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies: alegreu-vos-en i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel.»

📅 Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

Novembre

1. DIUMENGE

Tots Sants (S), Blanc. Lectures: Apocalipsi 7,2-4.9-14 / Salm 23 / 1 Joan 3,1-3 / Mateu 5,1-12a

2. DILLUNS

Fidels Difunts, Morat. Lectures: Lamentacions 3,17-26 / Salm 129 / Joan 14,1-6

3. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Filipencs 2,5-11 / Salm 21 / Lluç 14,15-24. O bé: **Sant Martí de Porres** (ML), Blanc. Urgell i Solsona: **Sant Ermengol** (S), Blanc. Vic: **Sant Pere Almató** (ML), Vermell.

SANTORAL: Innombrables màrtirs de Saragossa; Malaquies, b.; Sílvia.

4. DIMECRES

Sant Carles Borromeu (MO), Blanc. Lectures: Filipencs 2,12-18 / Salm 26 / Lluç 14,25-33

SANTORAL: Fèlix de Valois, prev. i cofund.; Modesta, vg.; Vidal i Agrícola, mr

5. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Filipencs 3,3-8 / Salm 104 / Lluç 15,1-10. O bé: **Santa Àngela de la Creu** (ML), Blanc. Sant Feliu de Llobregat: **Beata Maria Ràfols** (ML), Blanc.

SANTORAL: Zacaries i Elisabet.

6. DIVENDRES

Sants Pere Poveda i Innocenci de la Immaculada (MO), Vermell. Lectures: Filipencs 3,17-4,1 / Salm 121 / Lluç 16,1-8. Barcelona: **Sant Sever** (MO), Vermell.

SANTORAL: Beatriu, vg.; Leonard de Noblac, ab.

7. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Filipencs 4,10-19 / Salm 11 / Lluç 16,9-15. Lleida i Tarragona: **Beat Francesc Palau i Quer** (ML), Blanc.

SANTORAL: Carina, vg. i mr.; Ernest, mr.; Florenci, b.; beat Jacint-Maria Castañeda, prev. i mr.; Severí, mr.

👤 El Sant 4 NOVEMBRE

Sant Fèlix de Valois

Un dels trets distintius del cristianisme és la predilecció pels febles, els indefensos i privats de llibertat. Per això sempre hi ha hagut personalitats dins de l'Església que s'han consagrat als presos. Un d'aquests és sant Fèlix de Valois (1127 - 1212), cofundador del trinitaris, orde dedicat a alliberar els captius.

Pertanyent a l'alta aristocràcia de França, Fèlix va mostrar des de petit una profunda inclinació per la vida espiritual. Va ser educat al Cister, va poder conèixer personalment el mateix sant Bernat i finalment va entrar a l'orde. Al cap d'un temps va fer amistat amb sant Joan de Mata, i tots dos van coincidir en la preocupació pels cristians capturats en terres islàmiques de la península Ibèrica i el Magreb. Per això van fundar l'orde dels trinitaris, que va rebre l'aprovació del Papa el 1198 i es va expandir ràpidament. Sant Fèlix de Valois va ser canonitzat per Urbà IV el 1262 i avui els trinitaris es dediquen principalment a la pastoral penitenciar.

150 salms, l'un rere l'altre. Una proposta pastoral

MERCÈ SOLÉ

Membre de l'ACO i del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (msoletey@gmail.com)

Ho vam fer al Miracle, a finals de setembre: vam llegir tots els salms, l'un rere l'altre. Sense gaire explicacions ni anàlisis, vam llegir el poemari sencer, només amb una breu introducció que ens oferí Maria Claustre Solé, receptius a expressions d'una gran força poètica i a imatges que passen sobtadament de la tendresa a la crueltat més gran.

La lectura dels salms es va programar tenint en compte diversos criteris. En primer lloc, la distribució que ja fa anys en feu Ramon Ribera-Mariné, que contempla els salms com una unitat, on la significació de cada element ve donada també pel lloc que ocupa. Per tant, encara que els oients no coneguéssim explícitament l'estructura del poemari, segur que escoltar-los en aquest ordre ajudava a la comprensió del conjunt.

En segon lloc, ho vam pensar tenint present que és difícil mantenir l'atenció de tots plegats durant tota la lectura, per tant ens vam donar permís per entrar i sortir, per no ser presents tota l'estona en la lectura. Però curiosament, a mesura que passaven les hores, l'atenció cap als salms més aviat creixia que no pas minvava.

En tercer lloc, vam optar per escoltar els salms, més que no pas per llegir-los. No estem gaire avesats a escoltar, i per això vam mantenir l'interès de diverses maneres: mantenint el silenci i aprofitant els espais diversos que el Miracle ens regala. A la nit (quin fred!) davant la capella de la Desaparició;

a primera hora del matí —mentre es feia de dia— en un parell de parades en la caminada contemplativa; a la Bassa d'Òria, al claustre del monestir, davant del retaule del santuari... i mentre esmorzàvem, dinàvem i sopàvem. La lectura dels salms era variada: un lector, o dos o tres, o tots junts, o en cors que s'alternaven, segons el caràcter de cada salm. Reconec que la versió natural dels salms, la cantada, és la que vam deixar més de banda: no cantem, o cantem malament. Una pena, com deia Montserrat Calduch, organista del Miracle i capaç de fer cantar les pedres, que va tenir la deferència d'acompanyar-nos a l'orgue intercalant petites peces de l'escola montserratina mentre llegíem davant del retaule.

Vam deixar també que ressonessin dins nostre algunes versions musicals dels salms, de grans autors de totes les èpoques i en vam escoltar algun en hebreu i tot. Vam procurar donar una certa solemnitat a la lectura. Llegíem en un faristol, al qual, a cada salm llegit, afegíem una baula. Una bona manera de fer visible la feina feta i de remarcar la unitat de tot plegat.

Va ser una experiència motivadora i alhora profunda, de les que deixa empremta. Quan vam acabar teníem ganes de tornar-hi, cosa que potser farem. L'estructura la tenim muntada. Si mai voleu fer l'experiència a la vostra comunitat o parròquia, només ho heu de dir.

Homenatge als màrtirs de Lleida

JORDI CURCÓ

Després de la celebració de la festa litúrgica del beat Francesc Castelló a l'església de Sant Pere de Lleida, el 28 de setembre, el cementiri de la capital del Segrià va acollir, a les onze del matí del dia de Sant Miquel, l'homenatge als màrtirs de Lleida.

Va començar amb una eucaristia a la capella del mateix cementiri, presidida per Mn. Gerard Soler, vicepostulador de la causa de canonització del beat Francesc, i concelebrada per Mn. Joan Ramon Ezquerria, Mn. Àngel Escales i el mercedari P. Vicente Zamora, amb l'assistència de prop de cinquanta persones.

Mn. Soler, en la seva homilia, va destacar el fet que tots els màrtirs de Lleida van donar un fervorós testimoni de la seva fe i no tingueren por de morir per Déu i els germans: «Van morir perdonant. Imitem-los i no tinguem por, siguem valents de seguir Jesús.»

Acabada la celebració, els celebrants i tots els assistents van traslladar-se en processó, resant el Rosari, fins a la fossa comuna on reposen les despulles de 211 màrtirs lleidatans, dels quals 42

han estat beatificats. El primer va ser Francesc Castelló, beatificat l'11 de març del 2001 a Roma. El van seguir 16 beats més, encapçalats pel bisbe Salvi Huix, beatificats el 13 d'octubre del 2013 a Tarragona. També hi reposen les restes dels 26 darrers beatificats, el 21 d'octubre del 2017 a la Sagrada Família de Barcelona, tots ells religiosos claretians. La resta (138 sacerdots, un seminarista i 30 laics) es troben en procés de beatificació.

Davant de les dues plaques commemoratives d'aquests beats i màrtirs, van fer-se diverses pregàries i una ofrena floral. El P. Zamora va dir que tots ells van ser valents en els temps durs de persecució religiosa que els va tocar viure, tot donant la vida sense por. El claretà P. Josep Vilarrubias va afirmar que «aquest indret és un gran reliquiari i un signe d'unitat dels cristians de Lleida amb tots aquells sacerdots, religiosos i laics que van donar la vida per Crist i els germans.»

L'acte, senzill però alhora intens, va cloure quan eren gairebé les dotze del migdia, hora de l'Àngelus, amb el cant de la *Salve Regina*, tot invocant Maria com a Reina dels màrtirs.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

La Confirmació

En el meu temps ens confirmàvem en acabar el batxiller. Avui els pocs que es confirmen són encara petits per adonar-se del que fan. No seria més fàcil confirmar-los en el moment del baptisme?

En els anys que fa que gestiono aquesta secció, poques vegades m'han preguntat sobre aquest sagrament. Vostè té raó en una cosa: avui, per a molts, sembla que acaba tot a la Primera Comunió. Dic sembla perquè mentre hi ha vida, hi ha esperança, i Déu ens pot donar moltes sorpreses. Jo també recordo l'època que vostè descriu. Amb bona fe es posava l'accent en què gairebé tot semblava que ho fèiem nosaltres: confirmar, ratificar... En el fons, això em recorda l'afirmació d'un gran teòleg dels anys setanta del segle passat, que deia que a Occident l'Esperit Sant era el gran desconegut. I crec que encara aquesta afirmació té força vàlida, ja que el nostre pensament occidental té uns rampeles pelagians o semipelagians innegables. Sempre nosaltres com a protagonistes. I a la Confirmació, el gran protagonista és l'Esperit Sant. Déu ens marca amb el segell de l'Esperit i ens capacita per viure com a cristians, és a dir, com a ungits. Que diferent seria si afrontéssim aquest sagrament des d'aquesta perspectiva! Necessitem l'Esperit de Crist per viure com a cristians i la Confirmació du a plenitud el Baptisme. El Catecisme de l'Església catòlica insta els pastors a predicar aquestes veritats tan necessàries. Com podem viure com a cristians sense la força de l'Esperit Sant? I responent la seva pregunta, li diré que aquesta és precisament la praxi de les Esglésies d'Orient, que conserven la unitat de la iniciació cristiana. Evidentment, a aquesta pràctica l'acompanya un element essencial: la implicació de les famílies en una sòlida educació cristiana dels nounats. Crec que en aquest tema hem de reflexionar i canviar molt.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

El carrer del «Desengany»

Sempre m'ha cridat l'atenció el nom d'un carrer del meu poble, Hinojosa del Duque, a la serra cordovesa, d'una sola paraula «Desengany». Es troba a la sortida del poble, i és el carrer que uneix les últimes cases amb el cementiri. No sé de quan data, si es va posar a començaments del segle XX o als anys de la postguerra. Però revela una visió pessimista de la vida, com si tot fos un engany, una decepció, un desencant. A la comitiva que acompanya el fèretre cap al cementiri —familiars, sofrents i amics—, se'ls ofereix un cartell pessimista, quan creua l'últim carrer, el carrer del Desengany. Hauria de ser, potser, des de la riba de la fe, el carrer de l'Esperança, o el carrer de la Resurrecció. Doncs, no. Els meus paisans no ho van dubtar gens: «Desengany.»

Aquests dies, quan arriba novembre, és tradició que visitem els cementiris.

El cristianisme ens ensenya que hi ha un germen d'eternitat en nosaltres. Vam començar a construir aquesta eternitat aquí amb els nostres actes lliures, però es desplegarà totalment allà, a costa de la divinització de l'home, que aleshores arribarà a la seva plenitud. Joan Pau II ens va deixar aquesta definició de cel: «La plenitud de la vida en la intimitat de Déu.»

Ens toca triar de quina manera volem viure. Sempre he pensat que les paraules més boniques que s'han pronunciat sobre la faç de la terra van sortir de boca de Jesús de Natzaret: «Jo soc la resurrecció i la vida; qui creu en mi, encara que mori, viurà. Tot aquell qui viu i creu en mi no morirà eternament.» Són paraules per gravar-les al cor, on l'home sempre guarda els secrets més bonics.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

La nova llei de l'eutanàsia

Sant Pius X deia que una cosa mal feta sempre serà dolenta, tot i que la faci tothom, i que una cosa bona sempre ho serà, tot i que no la faci ningú.

La llei encara no està promulgada, però falta poc, i apel·lo a la consciència dels legisladors perquè no obrin una altra porta a la mort. Cal recordar que el fonamental és tractar abans el tema de les cures paliatives, on es proposa humanitzar el procés de la mort i acompanyar fins al final. El més propi de la medicina és curar, però també cuidar i consolar al final de la vida. La immensa majoria del col·lectiu mèdic és contrari a l'eutanàsia, no és cap dret. Si al malalt se li facilita un tractament adient i se'l tracta amb humanitat, deixa de demanar la mort. Tots som responsables els uns dels altres.

És tan cínic parlar de la mort digna com l'acció de posar fi a la teva pròpia vida o a la vida d'un altre! El que ajuda més en els moments finals de sofriment és donar tota l'atenció humana i espiritual a aquella persona que ho necessita, per procurar pal·liar-ne el sofriment.

Acabar amb la vida humana no és una facultat que correspongui als homes, tan sols a Déu. Hem rebut la vida i tenim el dret i el deure de protegir-la. Els més vulnerables sempre són les primeres víctimes.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL
Vic

Als nostres joves

Us escric a vosaltres perquè sé que viviu uns temps certament difícils en uns moments en què hauríeu de gaudir de la il·lusió i de l'energia de la vida, sobretot tenint en compte que esteu en una etapa en la qual encara no sabeu què pot passar i ni

tan sols el camí que heu de prendre per al vostre futur.

La vida i el pas del temps comporten moltes frustracions. No les ofegueu amb l'alcohol ni les drogues perquè no són mai la solució. Creeu, inventeu, apreneu a construir per vosaltres mateixos un patrimoni personal enriquit de valors per compartir amb tots aquells que us envolten.

Vosaltres, i ningú més que vosaltres, sou els forjadors autèntics del vostre destí. Tal vegada, no hem sabut transmetre-us allò que els nostres pares o avis ens van transmetre a nosaltres com ara el respecte, la solidaritat, la generositat, l'esforç i l'amor al pròxim. En qualsevol cas, no oblideu mai que no n'heu estat els culpables, sinó les víctimes.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Tardor

«Aprofitem la tardor abans que l'hivern ens escombrï», suggereix Benedetti. L'estació de la plenitud és també la de la muda en el fullatge i els ritmes vitals. Els tons ocres o vermellors transformen els paisatges en espectacles fascinants.

El clima temperat de la segona herba convida igualment a la introspecció. És el moment de tornar sobre un mateix, d'apuntar a l'essència de les coses i contemplar la nua veritat que hi ha en elles.

L'estiu és la veritable antítesi de la tardor: és l'aparença i l'aparador frívol, el ball de disfresses en què consumim les hores exhibint allò que no som.

No haver d'entrar ni sortir de casa a la força és, sens dubte, un regal de Déu. I poder tornar a la santa rutina sense que t'empenyin els plans estivals, un autèntic gaudi.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Amics de la Gent Gran posa en marxa la Plataforma d'Acompanyament Telefònic

Pal·liar la soledat en les persones grans

MAC
Barcelona

Des del setembre passat, Amics de la Gent Gran ha posat en marxa una plataforma d'àmbit estatal per tal d'acompanyar telefònicament milers de persones grans que pateixen aïllament i soledat. Es tracta de la Plataforma d'Acompanyament Telefònic.

«En el context actual, la prioritat d'Amics de la Gent Gran és mantenir i enriquir els vincles afectius de confiança amb la gent gran i oferir-los suport emocional per reduir la seva sensació d'aïllament», explica Albert Quiles, director d'Amics de la Gent Gran, a *Catalunya Cristiana*.

I afegeix: «En aquest marc, la Plataforma d'Acompanyament Telefònic sorgeix com un projecte estratègic que complementa l'acompanyament presencial que realitza habitualment l'entitat, i ho fa mitjançant el telèfon, un canal que ens permet acompanyar emocionalment milers de persones grans de tot l'Estat que pateixen soledat no desitjada, independentment del seu lloc de residència i de la situació provocada per la pandèmia.»

«La Plataforma d'Acompanyament Telefònic —constata Quiles— neix a partir de la integració d'un projecte impulsat a l'inici de la pandèmia per la companyia asseguradora DKV, una iniciativa amb la qual hem col·laborat en els últims mesos i que ha ofert atenció emocional i psicològica a més de 548 persones grans. Des d'Amics de la Gent Gran heretem la iniciativa impulsada per DKV i reforcem així l'acompanyament telefònic que ja es fa des de l'entitat a través del voluntariat.»

Telèfon, un gran aliat

Arran de la crisi sanitària i social provocada pel Covid-19, el telèfon ha esdevingut el gran aliat per po-

der continuar desenvolupant l'acció social d'Amics de la Gent Gran. Des del mes de març, a través de la campanya «Trucades contra el Silenci», les persones voluntàries de l'entitat han fet 103.246 trucades d'acompanyament emocional a més de 2.800 persones grans.

Albert Quiles posa en relleu les múltiples possibilitats que ofereix un canal de comunicació àgil i ràpid com el telèfon, que «converteix la Plataforma d'Acompanyament Telefònic en una oportunitat per arribar a moltes més persones grans i a totes les que vulguin incorporar-se a la lluita contra la soledat no desitjada de la gent gran».

En aquest sentit, Quiles afirma que «aquesta plataforma està oberta també a aquelles empreses o entitats que comparteixin els nostres valors i objectius, i vulguin contribuir al fet que les persones grans que ho necessitin disposin d'acompanyament emocional i psicològic».

«L'acció social i l'acompanyament que duem a terme des d'Amics

L'aïllament social i la soledat no desitjada són dos fenòmens que creixen entre la població gran

grans. Des de l'entitat palesen que la soledat és el gran mal que pateixen els nostres avis i àvies. «Per entendre com la soledat afecta les persones grans, podem partir d'algunes xifres. Per exemple, a Catalunya, el 42% de les persones que viuen soles tenen 65 anys o més, i això vol dir que aquest segment de població és el que té un risc més gran de patir aïllament social i soledat no desitjada», observa Albert Quiles. Un gran nombre de persones grans que viuen soles compten amb una xarxa social molt reduïda i el context provocat per la pandèmia ha empitjorat la seva situació.

«Segons la recerca dirigida pel psicòleg Javier Yangüas el 2018, el sentiment de soledat social entre els homes majors de 80 anys és del 36% i el de les dones, del 33%, mentre que el de soledat emocional creix fins al 52,6% i 43,6%, respectivament. L'aïllament social i la soledat no desitjada són dos fenòmens que, per diferents raons, estan creixent entre la població gran en les societats occidentals.»

Així mateix, Quiles manifesta que «la soledat no desitjada en la societat actual ha deixat de ser un fenomen de caràcter individual per concebre's com un fenomen social que ens afecta a tots i totes, amb l'impacte conseqüent en la salut i la qualitat de vida individual i personal». I fa aquesta crida: «És per això que, des d'Amics de la Gent Gran, defensem que la soledat no desitjada i l'aïllament social han de posar-se al centre de l'agenda política per tal que siguin una prioritat a l'hora de dissenyar les polítiques públiques, socials i sanitàries.»

de la Gent Gran es fa a través de l'acció voluntària de més de 2.400 persones. En el cas de la Plataforma d'Acompanyament Telefònic, a les trucades d'acompanyament emocional que fan les persones voluntàries de l'entitat, sumem ara l'assessorament psicològic professional a persones grans que pateixen situacions d'especial vulnerabilitat, i ho podem fer gràcies a la col·laboració de la Fundación Salud y Persona», subratlla el director d'Amics de la Gent Gran.

Ara bé, Quiles puntualitza que «les trucades d'acompanyament emocional no han de substituir l'acompanyament presencial. És un recurs complementari que ens permet mantenir els vincles amb les persones grans, sigui quin sigui l'escenari».

Lluita contra la soledat

Amics de la Gent Gran és una fundació de voluntariat que lluita des del 1987 contra la soledat i la marginació social de les persones

El telèfon és un canal de comunicació àgil i ràpid.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

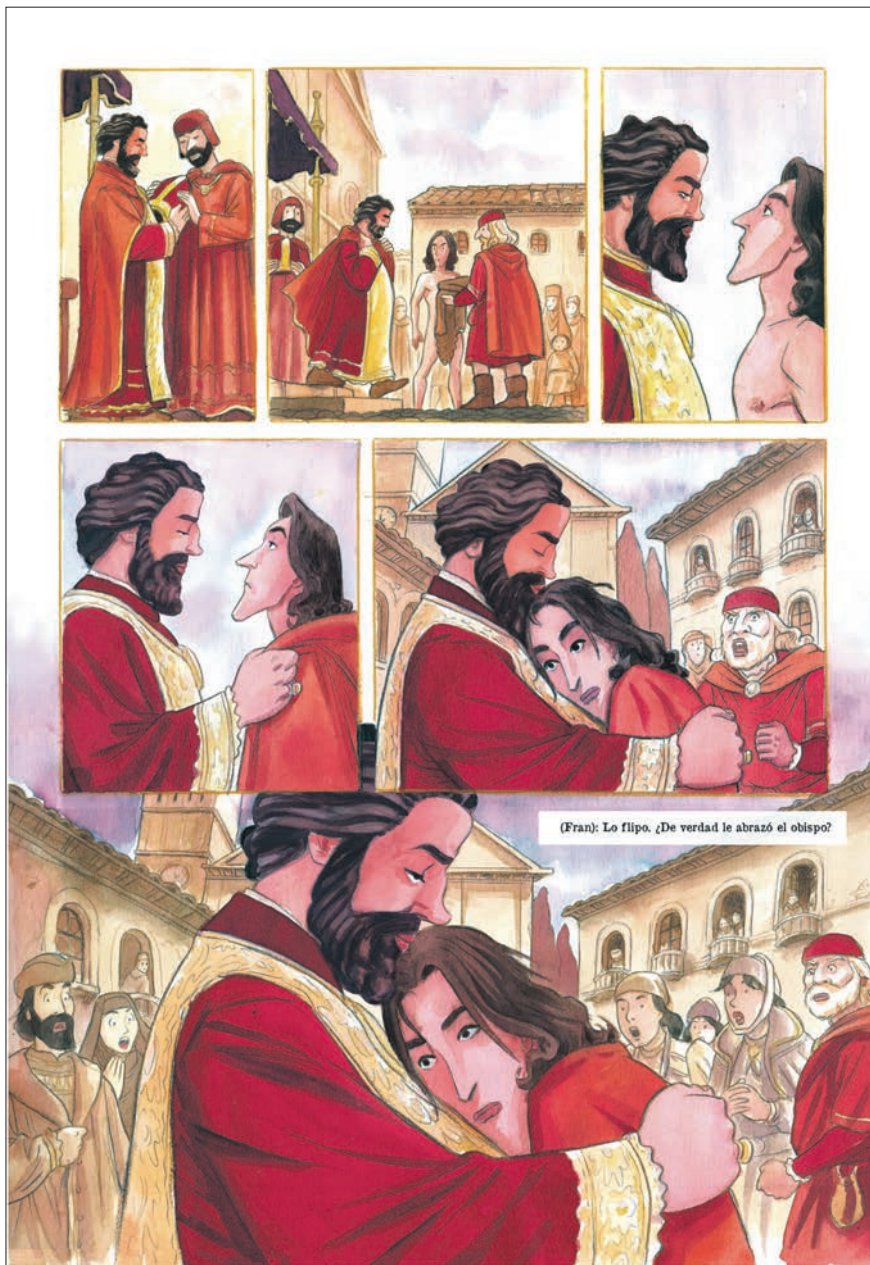
INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

MAC
Barcelona

La col·lecció, dirigida al públic jove, neix sota el segell editorial TopCrush

Vides de sants en format còmic

Una de les pàgines d'«Asís», primer número de la col·lecció.

«La idea de crear una sèrie de vides de sants va sorgir de la inquietud d'alguns pares en no trobar al mercat còmics que transmetessin valors cristians com a complement a l'educació integral dels seus fills», explica Ignacio Sala, fundador d'Atrápalo.com i un dels impulsors d'aquesta iniciativa cultural.

L'objectiu de la col·lecció, que neix sota el segell editorial TopCrush, és donar resposta a la pregunta: què han de dir els sants als joves del segle XXI?

«Per contestar aquesta qüestió, hem decidit crear una col·lecció de novel·les gràfiques, en paper i en versió digital, que revisin la vida de sants de diverses èpoques», comenta Sala. «Volem que els joves hi trobin respostes a interrogants universals en un llenguatge fresc i actual», afegeix Albert Vidal, director de l'agència creativa i de comunicació kolybry.com i coparticip d'aquest projecte.

El primer número fa un recorregut per la vida de sant Francesc d'Assís i l'impacte que té en Fran i Clara, dos joves no creients d'un institut de Barcelona. Valors com ara el perdó, la pobresa, l'audàcia o l'amor per la natura del «pobrissó d'Assís» són magníficament recollits en el guió de Raül Anisa (Raule) i el dibuixant Pere Espinosa.

La plataforma de *crowdfunding* Spaceman Project, especialitzada en còmics, s'encarrega del finançament d'aquesta iniciativa. «Des de l'inici, ens va semblar idoni finançar aquesta idea editorial amb un sistema de *crowdfunding* perquè permet que el projecte vegi la llum si hi ha un interès, una audiència que vol que l'obra existeixi», posa en relleu Ignacio Sala.

El projecte no té ànim de lucre; un cop cobertes les despeses d'escriptura de guió, creació gràfica i producció del llibre, la resta dels diners recaptats es destinaran al programa social Missions Franciscanes, a Colòmbia, i a la preparació del següent número de la col·lecció.

Per a més informació: www.asisel-comic.com.

Nova edició del Cicle d'Orgue de la catedral de Barcelona

© Catedral de Barcelona

L'orgue de la catedral de Barcelona és un dels més importants de Catalunya.

Una cita musical ineludible

MAC
Barcelona

Després d'un període complex com a conseqüència del confinament, la catedral de Barcelona ha continuat apostant per les activitats musicals i ha tornat amb la 31ena edició del Cicle d'Orgue, caracteritzat per l'altíssima qualitat dels seus intèrprets. Es tracta d'una de les cites musicals més rellevants de la ciutat i del país.

«L'orgue de la catedral de Barcelona és un dels més importants de Catalunya. Construït al segle XVI, té cinquanta-set registres repartits en quatre teclats i pedal. Permet la interpretació de repertoris de diferents èpoques i estils, tots ells presents en aquest cicle d'orgue, amb organistes de gran renom de diverses procedències i generacions», va dir Mn. Santiago Bueno, nou prefecte de música de la catedral de Barcelona, a la presentació del cicle.

El 21 d'octubre, l'organista txeca Lucie Žáková va oferir una magní-

fica actuació amb obres de Händel, Beethoven, Couperin, Wiedermann, Messiaen i Alain. Ha posat en marxa la primera acadèmia d'orgue exclusivament per internet adreçada a l'àmbit hispanoparlant.

Va ser el primer dels concerts que tenen lloc cada tercer dimecres de mes a la catedral de Barcelona, a les vuit del vespre, llevat del proper concert, el 18 de novembre, que començarà a dos quarts de nou i que tindrà com a protagonista la jove organista tarragonina Mar Vaqué.

Els següents concerts seran el 16 de desembre, amb un duo de trompeta i orgue, a càrrec de Giuseppe di Natale i Hèctor París; el 20 de gener, amb Juan María Pedrero, professor al Conservatori de Granada; el 24 de febrer, amb Loreto Fernández Imaz, professora emèrita del Conservatori de Donostia; el 17 de març, amb Jean Baptiste Robin, organista de la capella reial del palau de Versalles; el 21 d'abril, amb Jonatan Carbó, professor al Conservatori d'Igualada, i el 19 de

maig, amb Óscar Candendo, professor a l'Escola Superior de Música de Catalunya.

«Una de les grans novetats d'aquesta edició són les col·laboracions externes que s'han pogut dur a terme amb el Centre Nacional de Difusió Musical (CNDM) i amb el Concurs Nacional d'Orgue Francisco Salinas, que se celebra a Burgos», va explicar Juan de la Rubia, organista titular de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona i, per segon any consecutiu, director artístic del cicle. I va posar en relleu que «aquest concurs promou el talent i la projecció de les noves generacions d'organistes».

Tot i que l'entrada als concerts és gratuïta, en aquesta temporada es demana al públic una aportació mitjançant l'anomenada «taquilla inversa» per tal de col·laborar amb les despeses del cicle. I és que, com recorda mossèn Bueno, «no rebem cap subvenció pública per a l'organització d'aquest esdeveniment cultural».

FRANCESC ROMA sj

A Nani Vila, amb admiració

Més enllà del tòpic de sentir-te petit al seu costat per la seva alçada física, no és cap exageració afirmar que totes les persones que hem tingut la sort de conviure amb l'Ignasi Vila ens hem sentit fascinades per la seva categoria humana i espiritual. No es tracta de dir coses grans d'ell quan ens ha deixat, sinó de testimoniar l'impacte discret que et produeix una vida lliurada a foc lent a les causes més grans. A l'Ignasi el vas descobrint a poc a poc, en el decurs d'una vida, sense ni pretendre-ho, simplement perquè era així, i així es manifestava. Com els bons vins, tenia una denominació d'origen: l'autenticitat. Voldria recordar-lo en tres dimensions de la seva persona.

1. L'educador. Ell i qui us escriu hem seguit camins diferents en la tasca educativa: ell al Sant Ignasi de Sarrià; jo, als Jesuïtes de Casp. Ell, entregat als adolescents i joves; jo, als alumnes de Primària. I dic això perquè no és gens fàcil atreure l'interès i l'admiració d'alumnes que passen per una etapa de la vida complexa i trencadora, inestable i revolucionària. L'Ignasi causava una admiració progressiva; una seguretat i una confiança que li sortien espontàniament. L'admiració que els alumnes, les famílies i tot el personal del col·legi sentien per ell era fruit d'una presència que els acompanyava dia rere dia.
2. L'historiador. Més d'una vegada he pen-

sat en la frustració que els darrers temps devia sentir quan, privat de la vista, ja no podia llegir, investigar o escriure sobre temes que eren la seva passió: la història de la Companyia de Jesús, de sant Ignasi, de Barcelona, de Catalunya. La seva memòria prodigiosa suplia aquesta mancança. L'Ignasi vivia la seva vocació històrica com el plaer d'una vocació primordial. I mirant els seus apunts i estudis, amb aquella lletra petita, t'adonaves de la visió ample i del treball callat per buscar i trobar les arrels de la seva vida com a persona, com a jesuïta, com a barceloní, com a català.

3. El company jesuïta, enamorat de sant Ignasi, de Manresa i dels Exercicis. Arribem al nucli de la seva vocació: la de jesuïta, que combina la missió rebuda, la inquietud apostòlica i l'amor incondicional a Jesús, a l'Evangelí. Sensible als grans reptes que la Companyia de Jesús tenia i té, ha viscut sempre una inquietud que no ha minvat amb l'edat. Discret però profund; universal però detallista; fidel fins als darrers moments. Sempre m'he imaginat de la seva vida espiritual aquella pregària que el salmista adreça al Senyor: «Ensenya'm a comptar els meus dies per adquirir la saviesa del cor.» Sí, l'Ignasi, en el més secret del seu cor, vivia aquesta necessària empatia del seu esperit amb l'Esperit de Déu. I això el feia gran, molt gran...

Ignasi Vila, durant la presentació d'un llibre, el 4 de març del 2014, amb el també jesuïta Lluís Magriñà.

L'admiració que els alumnes, les famílies i tot el personal del Col·legi sentien per ell era fruit d'una presència que els acompanyava dia rere dia

© Adobe Stock, JAH

S'han trobat molts ocells marins que han mort amb l'estómac ple de plàstics.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

També els ocells marins es veuen afectats pels plàstics

Em direu que parlo molt dels plàstics. Que potser en faig un gra massa. Però és que, quan em trobo amb alguna nova notícia sobre el mal que originen, no em puc aguantar de parlar-ne. En aquest cas, va ser una sorpresa: per què els plàstics perjudiquen aquests voladors? Que fan mal als animals que viuen al mar és cosa ben sabuda i no cal repetir-ho. Balenes, dofins i tortugues, entre altres, és ben clar que en són víctimes. Però, com poden influir en els que volen sobre les aigües?

Molt senzillament: perquè n'ingereixen en quantitat. Un estudi que començà el 1962 ha donat per resultat que el 59% de les 135 espècies d'aus marines que hi ha i que es pogueren examinar a la seva mort, tenien residus de plàstic a l'estómac. S'ha documentat que les poblacions d'albatros de Laysan (Hawaii) han sofert danys importants en les seves colònies. Encara que els adults saben esquivar el mal, excretant per la boca el que els perjudica, no així els pollets, que en grans quantitats apareixen morts als nius a causa del plàstic que han ingerit. I també s'han trobat molts altres ocells marins ja adults que han mort amb l'estómac ple de plàstics.

Em direu: i com és que aquests ocells ingereixen plàstics? Com se'ls

pot ocórrer omplir la boca del que tant els perjudica, i fins i tot donar-ne a les seves cries? La revista *Science Advances* ha publicat un article que en dona la resposta: el seu olfacte és el mitjà que utilitzen per trobar aliment i la seva guia és el sulfat de dimetil que desprèn el plàncton, cosa que els va molt bé, però s'ha vist que el plàstic en descomposició també genera aquesta mateixa substància i d'aquí ve tot. Interessant, oi?

A casa nostra, a més d'albatros i petrelles, tenim les baldrigues (tres espècies: balear, mediterrània i cendrosa), que han anat minvant molt. Com ja us vaig comentar recentment, la balear ja es troba en perill d'extinció... Com ho farem per acabar amb els plàstics que tant de mal fan a aquestes aus tan nostres? És responsabilitat de tots!

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com

Desconegut per la generació actual, mossèn Bulart va ser un dels personatges més influents del país durant quatre dècades.

Josep Maria Bulart Ferràndis va néixer a Sant Andreu de Palomar, anexionat ja a Barcelona, el 19 de novembre del 1900. Fill de Pere Bulart Morral i Remei Ferràndis Guimbeu, va ser alumne de *Los Padres*, el col·legi Jesús, Maria i Josep de Sant Andreu.

Al Seminari Conciliar de Barcelona es va llicenciar en Sagrades Escripures i va cantar la primera missa el 5 de juliol del 1922 a la capella de les Religioses de la Immaculada Concepció, del carrer València, a l'Eixample barceloní.

L'octubre del 1925 marxava de notari arxiver de la cúria a Àvila. Quan Franco va ser nomenat cap d'Estat l'1 d'octubre del 1936, va demanar al bisbe de Salamanca un capellà personal de confiança i aquest li va aconsellar mossèn Bulart. S'hi va incorporar el 4 d'octubre i va restar sempre al costat de Franco.

Condecorat, el 1940, amb la Gran Creu de l'Àliga, concedida per Hitler; el 1954, amb la Gran Creu del Mèrit Naval o el 1976, ja pel nou rei, amb la Gran Creu del Mèrit Civil, des del 1942 era rector de la parròquia del Bon Succés a Madrid, tot i que residia al palau del Pardo. Prelat personal de Sa Santedat el Papa, la premsa li donava el tractament de monsenyor.

En tots els desplaçaments de Franco, anava amb ell, i acompanyava l'esperosa en visites benèfiques. Va ser el celebrant habitual de casaments i batejos dels fills i nets dels jerarques del règim. Va casar, el 1972, Mariola, neta del cap d'Estat, i va batejar, el 1975, el besnet Francisco de Borja.

Va estar present als actes importants del Cercle Català de Madrid i a les visites de Franco a Barcelona. Va beneir les instal·lacions de Televisió Espanyola i va ser el primer oficiant de l'eucaristia televisada, el 28 d'octubre del 1956.

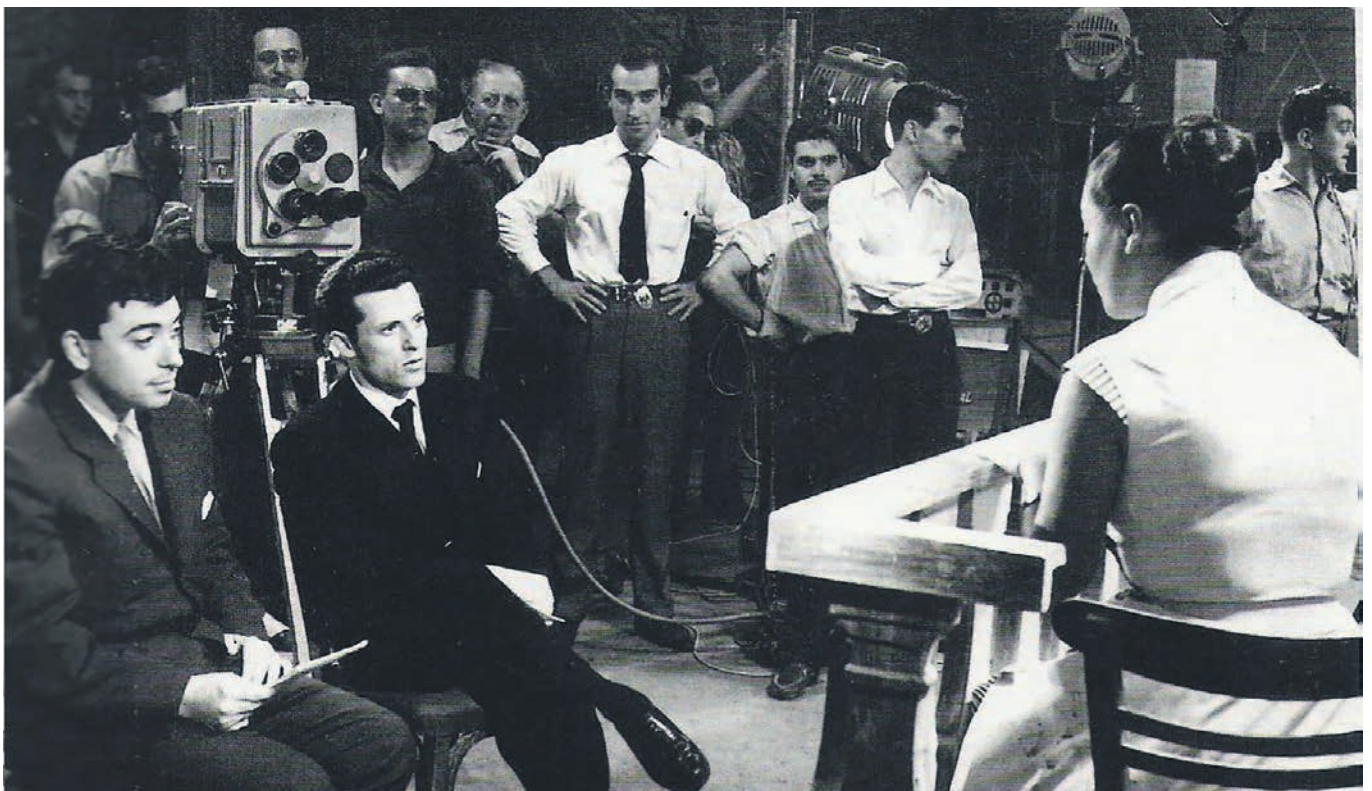
Acompanyava Franco en les transmissions televisives de futbol; a l'única entrevista concedida, afirmava que se li quedava enganxat davant del televisor i ja no donava conversa. Bulart li feia missa diària, però no pronunciava homilia. Per confessar-se, Franco anava als Franciscans, del proper convent del Crist.

En la darrera malaltia de Franco, l'estiu del 1974, continuà oficiant missa a l'habitació del malalt. La fotografia de mossèn Bulart, en entrar a l'hospital de La Paz de Madrid, a les 19.15 hores del 19 de novembre del 1975, amb una capsamorada, va fer suposar als periodistes que portava els sants olis i que el seu final era imminent.

Després del 20 de novembre del 1975, mossèn Bulart va continuar a la seva parròquia del Bon Succés. Va morir a Madrid l'11 de desembre del 1981.

GENT DE CASA

Mossèn Bulart

Mossèn Bulart va ser l'encarregat de beneir les instal·lacions de Televisió Espanyola.

SOFIA MATA DE LA CRUZ

*El museu diocesà de Tarragona
Fortuna i adversitat d'una institució
centenària - Museu diocesà de
Tarragona, 2020, 302 pàg.*

Llibre que recull la història d'aquesta institució museística eclesiàstica, des del moment fundacional fins als nostres dies. S'hi documenten les diverses etapes, directors, remodelacions, les diverses col·leccions que el formen, restauracions, donacions, difusió, els diversos inventaris, exposicions, etc. (Ramon Ribera)

EDUARDO MOGA

*El paraíso difícil
Siete años en Extremadura
Godall Edicions, 2020, 487 pàg.*

Aquest dietari és un viatge sentimental que ens permet recórrer aquest territori desconegut per a molts que és Extremadura fugint dels clixés i apropiant-nos tant al més recòndit com al més universal. Una prosa exquisida es passeja i ens passeja entre arbres, ocells, monuments, història... Una guia tan interessant que us agafaran ganas de fer la maleta.

PABLO MARTÍNEZ – PATRICIA TRIGO

*Oraciones a la carta
San Pablo, 2020, 46 pàg.*

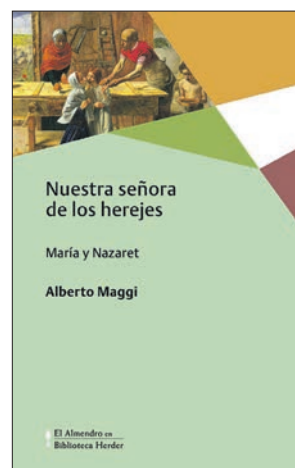
Padre nuestro, que estás en el Cielo, Cuatro esquinitas tiene mi cama, Jesucito de mi vida... Oraciones a la carta és un joc amb el qual els més petits (i no tan petits) aprendran les pregàries en família, a la catequesi o a l'escola. A través d'expressius dibuixos i una dinàmica de joc senzilla, ens introduïrem de ple en el món de la pregària.

MARTÍ GIRONELL

*Paraula de jueu
Columna, 2020, 432 pàg.*

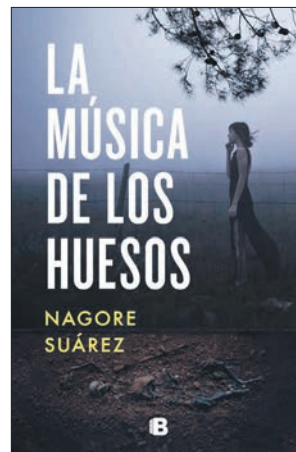
El mestre d'obres Pere Baró rep l'encàrrec de la vila reial de Besalú de reconstruir el pont que tres-cents anys abans havia aixecat el constructor Prim Llobard. Una aventura medieval i vital que protagonitzen en Kim, un jove jueu, i l'Ester, una noia cristiana. Amb ells veurem com jueus i cristians viuen la seva complexa realitat mentre ens capbussem en els costums del segle XIV.

ALBERTO MAGGI

*Nuestra Señora de los herejes
María y Nazaret
Herder, 2020, 189 pàg.*

L'originalitat principal d'aquest llibre rau a explicar la història des d'un altre lloc. Maria, Josep i Jesús no són vistos amb els ulls del creient que ara sap, sinó de l'incrèdul, que aleshores no sabia. Aquesta obra resulta imprescindible per comprendre la figura de Maria en el context de la seva època i sobre la situació de marginació de la dona en temps de Jesús.

NAGORE SUÁREZ

*La música de los huesos
Ediciones B, 2020, 410 pàg.*

El pla de l'Anne semblava perfecte: passar l'estiu a la vella casa familiar de la Ribera Navarra per aclarir les idees, retrobar-se amb els amics d'infantesa i ballar fins a l'alba en un festival de música. Però el destí li guarda sorpreses que poden ser molt perilloses. Poden uns misteris del passat ser una amenaça cada vegada més propera?

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA
andreasotorra@gmail.com

Un fresc per triar i remenar

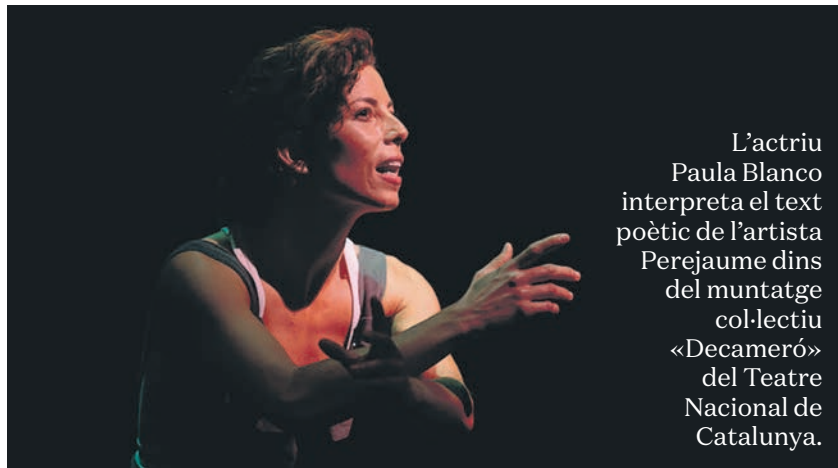
A Florència, el 1348, van patir la pandèmia coneguda com a Pesta Negra que ja aleshores, com tantes pandèmies que han assotat la humanitat, va començar a la Xina i va fer un tomb a la Terra seguint la ruta que també ha fet ara el coronavirus. D'aquella efemèride, Giovanni Boccaccio en va fer el *Decameró*, una obra medieval on deu joves «confinats» en una vil·la als afores de Florència s'expliquen històries entre ells durant deu dies.

L'obertura de la temporada del TNC s'ha vist obligada a un procés d'assajos separadament, cosa que s'evidencia durant tot el muntatge. Es nota que no es pretén crear un fil unitari sinó fomentar més aviat una mirada unitària per part de cada espectador després d'escoltar deu històries que formen part d'un moment determinat marcat per la incertesa i l'absència del futur premeditat. Una de les característiques d'aquest fals *Decameró* és la

diversitat generacional i eclèctica de tots els implicats, tant pel que fa als intèrprets, com a les direccions o les autories. N'hi ha que no havien provat mai el text teatral (Najat El Hachmi). N'hi ha que provenen de l'art poètic (Narcís Comadira). N'hi ha que sorgeixen de l'art plàstic (Perejaume)... Resultat: un fresc per triar i remenar.

Aquest aiguabarreig fa que l'espectador vagi d'un extrem a l'altre i que, a cada nou episodi, es preguntin quina una l'espera. Des del verb desbocat del manifest per un nou teatre de l'autor Davide Carnevali fins al clam de Lluïsa Cunillé sobre una visita al museu criminològic, que sentència que «tot plegat és un escàndol».

Entremig hi campa la reflexió greu sobre els homes i la natura com una esperança cega; la mossa d'esquadra amb paràlisi cerebral —impactant interpretació de Desirée Cascales Xalma— que recita el text amb projecció sobretitulada; la veterana Sàskia Giró, immòbil en cadira de rodes; l'actor Oriol Genís com un follet sortit de l'infern amb el text de Valère Novarina que fa un poti-poti lèxic que porta a pensar que, més que Genís, es tracta d'un «Geni» de la paraula. I així, fins a deu, sense passar per alt dos dels relats que trepitgen més de peus a terra, els de Najat El Hachmi i el de Marta Marin-Dòmine, referent del món que han viscut i han patit les autores i que, per uns instants, recorden que, temps era temps, hi havia «cuques de llum» de la mateixa manera que ara, al carrer, hi ha indignats.

L'actriu Paula Blanco interpreta el text poètic de l'artista Perejaume dins del muntatge col·lectiu «Decameró» del Teatre Nacional de Catalunya.

© Mayu Zircus

«DECAMERÓ»

COORDINACIÓ ARTÍSTICA:

Albert Arribas

AJUDANTA DE DIRECCIÓ:

Eva Vilar

Muntatge amb 10 dramaturges, 10 intèrprets i 10 direccions Sala Petita, Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona.

Fora de cartellera

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

ROSA M. BOIXAREU

La paraula i la vida

GEORGE STEINER

Un largo sábado
Conversaciones con Laure Adler
Siruela, 2016, 144 pàg.

El llibre recull entrevistes dutes a terme entre el 2002 i el 2014 essent una bona introducció al pensament de Steiner. Poliglota, mestre de la literatura comparada (com diu Jordi Llovet) i en teoria de la traducció si més no; coneixedor i defensor dels clàssics, de la gran literatura. Mor a Cambridge el febrer del 2020. És algú que, llegint-lo, escoltant-lo, ajuda a pensar.

De família jueva, l'amenaça del nazisme el porta de París a Nova York. Etern emigrant, sempre es va considerar un «extraterritorial» («doneu-me una taula de treball i ja tinc una pàtria»), amant de la diversitat de llengües perquè cadascuna obre una finestra que deixa veure un paisatge únic: el babel bíblic no és un càstig sinó un do. A *Un largo sábado* toca diversitat de temes amb l'estil col·loquial d'entrevista on va descobrint el seu pensament amb reflexions i opinions no exemptes de polèmica que Adler, a vegades, matisa o discuteix: l'experiència dels anys de joventut, la llengua i el llenguatge, el judaisme («Ser invitado en la Tierra. Reflexiones sobre el judaísmo»), la lectura (tres condicions: silenci, espai privat i llibres propis), la inhumanitat humana (la barbàrie consentida), la idea d'Europa, la Bíblia («a la Bíblia hi ha de tot... poesia, ironia, coses incomprendibles... és inexhaurible»), la lectura, l'eutanàsia, la música, la vellesa... entrelaçant reflexions personals («dir: solament puc estimar aquells que són com jo és propi d'esperits innobles»). S'ha de fer una lectura *rumiant* de tot el llibre.

«—¿Aprendemos a vivir?

—No, pero aprendemos a morir. La vida nos trae lecciones nuevas e inesperadas cada mañana. ¡Y nos equivocamos sin cesar! Qué maravilla poder equivocarse... El mayor privilegio, la mayor libertad, es no tener nunca miedo de equivocarse.»

Reconèixer l'error com a imatge del morir: l'acceptació de la finitud, del límit. Saber morir, saber deixar anar la seguretat, la certesa... Un privilegi, un exercici de llibertat. Sí, Steiner convida a pensar.

RAUXA

El retrobament (i II)

Un matí de primavera el vent fred de les muntanyes del nord, encara nevades, va arribar fins a la ciutat. El cel era d'un blau intens i pur, i el sol radiant que entrava fins al fons de l'habitació el va desvetllar. Mentre guaitava per la finestra aquella blavor infinita, tot d'una li van venir al cap tots els records mig enterrats de la petita pastora, i no va poder evitar plorar com feia molt de temps que no feia.

La decisió va ser instantània. Sense prendre gairebé cap pertinència ni acomiadar-se de ningú, va deixar enrere la ciutat i amb el primer tren que va trobar se'n va tornar a la vall. Ell mateix es va sorprendre de saber encara perfectament de memòria el camí que duia a aquells prats, i de reconèixer tots els racons d'aquell paisatge que tornava a trepitjar. Abans d'arribar al lloc va sentir de lluny el bel de les ovelles i el dring descompassat però clar de les esquelles. I finalment la va veure: asseguda en un marge, a la vora del ramat. Malgrat el temps que havia passat, mantenia intacta aquella bellesa que el fascinava. Per un moment va témer una mirada de retret, però la noia el va rebre amb aquell somriure tan acostumat. Llavors va comprendre que ella sempre l'havia esperat sense exigir-li mai cap explicació, perquè el cor de la pastora no vivia del rancor, sinó de l'alegria de tornar-lo a veure. La joia de tots dos va ser immensa. Sense necessitat de dir-se res es van besar als llavis, i aquell bes de la retrobada va segellar un pacte per sempre més.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dilluns 2 de novembre**, a les 19.00, Els Dilluns dels Drets Humans sobre *Covid-19: hem confinat els drets dels infants?*; els **dimarts del 17 de novembre al 15 de desembre**, a les 19.00, seminari *John Henry Newman: la llum de la consciència* amb Enric Vilà. Inscripcions: www.cristianismeijusticia.net.

PARRÒQUIA DE SANTA ANNA

El **dimecres 4 de novembre**, a les 19.00, presentació del llibre *Tabor* de Josep Otón a la parròquia de Santa Anna de Barcelona. Hi participaran: Mons. Toni Vadell, Dolors Parellada, Emili Marlès, Bruno Bérchez i l'autor del llibre. Modera: Mn. Peio Sánchez i Mn. Xavier Morlans. Actuació musical de Carla Costa i Lluïsa Zaidín.

PREGÀRIA

El **dijous 5 de novembre**, a les 19.30, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco de Martí-Codolar. Inscripcions: tel. 616 947 158.

SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dissabte 7 de novembre**, a les 9.45, taller de cal·ligrafia *Iniciació a la lletra itàlica*. Nivell zero amb la Gna. Conxa Adell al monestir de Sant Pere de les Puel·les. Inscripcions: conxadell@gmail.com.

Lleida

MUSEU DE LLEIDA

El **diumenge 8 de novembre**, a les 12.00, visita dramatitzada *Atilia, lliberta i pedagoga de la llerda romana*. Reserves: tel. 973 283 075.

Solsona

FESTIVAL ORGUES DE PONENT I DEL PIRINEU

El **diumenge 8 de novembre**, a les 18.00, concert d'Helio Garcia (trompeta) i Mercè Sanchís (orgue) a la parròquia de Santa Maria de l'Alba de Tàrraga.

Tarragona

DOL

El **dilluns 2 de novembre**, a les 19.00, conferència sobre *Pèrdua, dol i límits vitals* amb la Gna. Teresa Rofes, a la parròquia de Sant Joan Baptista de Reus.

Terrassa

TOTS SANTS

El **diumenge 1 de novembre**, a les 12.00, Mons. Salvador Cristau presideix la missa a la catedral de Terrassa amb motiu de la solemnitat de Tots Sants.

CINEMA

El **dimarts 3 de novembre**, a les 19.00, projecció del documental de Lluïcia Oliva sobre *La lluita continua. Del camp a la construcció de Catalunya* al Cinema Catalunya de Terrassa; el **dijous 5**, a les 19.00, a l'Arxiu Històric de Terrassa, taula rodona *La revolta global de les dones* amb Maria Campuzano, Miren Etxezarreta i Neus Forcano.

Tortosa

ANIVERSARI

El **dijous 5 de novembre**, a les 19.00, celebració dels 50 anys del temple parroquial de Sant Josep a Amposta.

CATALONIA SACRA

El **dissabte 7 de novembre**, a les 11.30, visita guiada al palau episcopal de Tortosa amb Joan Hilari. Informació: reserves@cataloniasacra.cat.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè el progrés de la robòtica i de la intel·ligència artificial estigui sempre al servei de l'ésser humà

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f](https://www.facebook.com/catalunyacristiana) /catalunyacristiana

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana) catalunya_cristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Rosa Maria Boixareu, Agustí Borrell, Agustí Codinach, Alfons Gea, Antonio Gil, Joan Guiteras, Maria de los Angeles Maeso, Lluís Martínez Sistach, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès, Enric Puig, Quique, Ignasi Ricart, Joan Rigol, Francesc Roma, Lluís Serra, Leticia Soberón, Mercè Solé, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

IGNASI MIRANDA

El sindicat de docents de religió PREC es planteja denunciar el Departament d'Educació per presumptes abusos en la contractació de més de 200 ensenyants a Catalunya. En una entrevista a Ràdio Estel, el president del sindicat, Ignasi Díaz, ha comentat la situació difícil que viuen molts docents de Religió catòlica a l'ensenyament públic.

Què denuncia el PREC?

El Reial Decret del 2007, que regula la contractació de professors de Religió als centres públics, estableix que la seva contractació serà de durada indefinida llevat dels casos de substitució de la titular. Així ho va fer la Generalitat de Catalunya fins al 2014, quan va publicar una resolució que, fent cas omís al que estableix el reial decret, ha condemnat a la precarietat els nous docents de Religió catòlica. Cada any, el professor ha d'esperar si pot seguir o no en aquell centre, cosa que provoca una gran inestabilitat per a ells i les seves famílies, però també per als centres educatius. Per això, el sindicat PREC posarà en coneixement de la inspecció de treball la possible contractació «en frau de llei» de més de 200 docents de Religió catòlica de tot Catalunya, si el Departament d'Educació manté per a aquest curs 2020-2021 la mateixa política de contractació que el precedent.

Quin recorregut pot tenir la denúncia?

Hi ha tres sentències favorables que s'han recorregut des del Departament d'Educació; ara estem esperant el que decideixi el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Però després que el Tribunal de Justícia de Castella i Lleó hagi donat la raó als professors de Religió aquest mes d'agost, veiem que té recorregut.

Els professors de Religió catòlica reben un tracte injust a l'ensenyament públic?

Podem dir que hi ha greuges. Arran del coronavirus, hi ha alguns pocs centres que neguen a professors i mestres de Religió la possibilitat d'impartir l'assignatu-

Ignasi Díaz, president del sindicat PREC

El cardenal Omella amb Ignasi Díaz i Mercè Prevosti, un matrimoni de docents de Religió catòlica a centres públics de l'arquebisbat de Barcelona.

«Treure l'assignatura de Religió seria carregar-se un dret fonamental»

ra. Les normes del conseller Josep Bargalló i dels directors generals són clares: el professor de Religió pot fer classe en més d'un centre i en més d'un grup bombolla, això sí, amb les mesures necessàries de distanciament, mascareta i higiene. Però ens hem trobat que, en alguns casos, no es permet que l'ensenyant doni la matèria. La proposta iniciativa que impulsarem serà demanar garanties perquè aquests mestres i professors puguin impartir Religió, perquè han estat contractats per a això.

Des del PREC, defensen el model de la classe de Religió catòlica, evangèlica, musulmana i jueva d'oferta obligatòria i d'elecció optativa per a les famílies. Per què és el millor?

Ens basem en les normatives estatals i autonòmiques, com ara l'article 21.2 de l'Estatut, que diu que s'ha de respectar els drets de les

famílies a triar el tipus d'ensenyament de Religió per als seus fills, o el 27.3 de la Constitució. La Declaració Universal dels Drets Humans reconeix igualment aquests drets. Com a catòlics, a més, tenim el Codi de Dret Canònic (cànon 799), que demana a tots els fidels que treballin per garantir el dret dels creients a l'educació religiosa per als fills. No entenem per què a casa nostra no mirem Finlàndia, on es garanteix també que les famílies musulmanes, jueves o evangèliques puguin tenir ensenyament de la seva pròpia confessió. No té cap recorregut una matèria de cultura religiosa per a tothom, però sí com a alternativa a la confessional. Treure la religió catòlica seria carregar-se un dret fonamental. I això ho defensen els bisbes i els seus delegats d'Ensenyament, no només nosaltres com a sindicat.

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

Cada dia a les 17.30 h Àgora

Missió i vocació

Tribuna universitària

Fundació Privada
Llegat Roca i Pi

SEGUEIX-NOS

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play